JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1856. **Woensdag 16 Januarij.** **N°. 5.**

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . *f* 12,50.
» » » » » *Java*. . . . . » 15,—.
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ambtenaar ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden *O. U. Balck*.

Ontheven:

Eervol, van de verdere vervulling zijner functien, onder toekenning van wachtgeld, de secretaris der residentie Menado *C. L. von Valentini*.

Eervol, wegens ziekte, van de waarneming der betrekking van administrateur der kolenmijn Oranje-Nassau, de eerste luitenant der artillerie voor memorie *J. J. ten Siethoff*, zijnde hij van »voor memorie bij het leger» terug gevoerd.

Benoemd:

Tot resident van Rembang, de assistent-resident van Buitenzorg *[illegible]*.

Tot assistent-resident van Benkoelen (Sumatra's Westkust), de assistent-resident en magistraat te Padang *H. M. Andrée Wiltens*.

Tot posthouder te Tanara, residentie Bantam, *J. P. F. Sijthoff*, thans buiten betrekking, laatst controleur der eerste klasse bij het binnenlandsch bestuur in de residentie Palembang.

Gesteld:

Ter beschikking van den direkteur der posterijen te Batavia, de klerk bij het postkantoor te Weltevreden *J. C. J. Voigt*; speciaal om te worden belast met de in ontvangstname, de afgifte en het overbrengen, van de brievenmalen tusschen Batavia en Singapore, met de tusschen die plaatsen varende stoomschepen.

Ter beschikking van den gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, de opziener der tweede klasse bij de theekultuur *G. A. van Kesteren*.

Voorloopig opgedragen:

De waarneming der betrekking van administrateur der kolenmijn Oranje-Nassau, aan den aspirant-ingenieur voor het mijnwezen *H. F. E. Rant*.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den commies op het residentiekantoor te Riouw *U. G. J. van Naerssen*.

Militair Departement.

Goedgekeurd:

Dat door het Militaire Departement.

Is Geplaatst:

Bij het materieel der artillerie, als adjunkt, de eerste luitenant der artillerie *E. H. W. Ubbens*.

Zijn Overgeplaatst:

Bij de infanterie.

Bij het vijfde bataillon (Palembang), de kapitein *G. H. Grouw*, van het 11de bataillon.

Bij het 12de bataillon, de 1ste luitenant *J. H. A. Pommée*, van het 8ste bataillon.

Bij het 10de bataillon, de 2de luitenant *E. A. Crevecoeur*, van het 13de bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Larentoeka,) de 2de luitenant *H. van Heijningen*, van het 11de bataillon.

Bij de artillerie.

Bij het materieel, de kapitein *J. Seelig*, van het personeel.

Bij de militaire administratie.

De betaalmeester der tweede klasse *W. van Baasbank*, dienstdoende magazijnmeester der genie te Tjilatjap.

De aspirant betaalmeester *L. H. Meijers*, doenstdoende magazijnmeester der genie te Willem I.

Advertentien.

Postkantoor.

Daags na aankomst der verwacht wordende landmail, zullen op het postkantoor te Weltevreden postpakketten worden gesloten voor Makassar en de Molukken

Vendutien.

Donderdag 17 Januarij, wegens vertrek, voor het woonhuis van den heer *A. Bauer*, op het Koningsplein, zuidzijde, door *Vaupel & Co.*

en

à 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuis van *John Pryce & Co.*

Vrijdag 18 Januarij, ten huize van den heer *L. Platon*, op Noordwijk, door gebrs. *Roselje & Co.*

Dingsdag 22 Januarij, voor de pakhuisen aan den kleinen boom, door *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Batavia: *Frans Gerrit Faber*, *Anna Mésières*, *B. O. H. de Coole*, en *[illegible] van Meggelen*.

Vertrekkende Personen.

Jkhr. *V. M. de Brauw*, Kapitein *[illegible] J. A. Oudenampsen*, Jkhr. *C. L. J. van Hogendorp*, en echtgenoote.

Aangekomen Vreemdelingen.

Tot den 14den Januarij 1856.

MARINE HOTEL. *de Vries*, van de reede. — *F. J. van Leert*, van idem. — *O. Pommier*, van Hongkong. — *Touman*, van idem. — *Dieverron*, van idem. — *Hautier* van idem.

JAVA HOTEL. *A. Lupcke*, van Adelaide. — *G. G. Winberg*, van de reede. — *C. Ehrnheim*, van idem. — *Att. Cordoean*, — *Germou*. — *A. Hoenes*. — *M. Soije*. — *J. A. Ahlmorm*, van Melbourn. — *J. M. Amsberg*, van idem. — John *Hronich*, van idem. — *Weber*. — *Saloij*. — *A. Heurtier*. — *A. Thones*. — *O. Pommier*. — *Boijer Esser*. — *Campinon*. — *Ravelais*. — *F. Ravel* — *Louis*. — *François Epouren*, — *Charles Hamel*. — *Dubouro*. — *J. C. Hoijt*, van Boston. — *J. C. Niersma*, van Rotterdam.

HOTEL WILLEM II. *H. Prins*, van de reede. — *C. A. Torré*, van idem. — J. C. *Annotté*, *J. A. van Viegen*, *L. D. van Vreumingen* en *U. C. Reedel*, van de reede.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *C. L. J. Hamecourt*, *van de* reede. — *J. A. Kraijenbrink*, van Krawang.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *Van [illegible]*, van Batavia — *A. M. Hanes*, van China. — *M. L. Toije*, van idem. — J. *A. Corduan*, van idem. — *Brodie* en *echtgenoot*, van idem. — *W. Leef*, van idem. — *Bringolle en echtgenoot*, van Soerabaija. — *A. M. Hanet*, van idem. — *M. H. Toijl*, van idem.

Advertentiën.

Gehuwd:

G. A. DE LANGE,
wd. geogr. ingenieur.
en
M. J. J. WIGGERS VAN KERCHEM.

BATAVIA, 10 *Januarij* 1856.

(105) Eenige kennisgave.

Bevallen van eene DOCHTER *C. J. van der Willigen*, *Peereboom*.

SALATIGA, 1 *Januarij* 1856. (130)

Bevallen van eene DOCHTER *A. P. Veenstra*, geb. *Geselschap*.

REMBANG, 2 *Januarij* 1856. (84)

Bevallen van eenen ZOON, *J. A. E. Suyck*, *Wiederhold*.

PASSOEROEAN, 3 *Januarij* 1856. (86)

Bevallen van eene DOCHTER, *J. B. A. Verenet*, *Hemmelder*.

BATAVIA, 10 Januarij 1856. (96)

Bevallen van eenen ZOON, *H. G. Bédier-Prairie*, *Muhlenfeld*.

BATAVIA, 15 *Januarij* 1856. (121)

Heden den 8 Januarij ontsliep zacht, na eene ongesteldheid van weinige dagen, onze lieve oudste dochter *Johanna Petronella*, in den jeugdigen leeftijd van ruim elf jaren.

(103) K. W. VAN DER WEIDE.
J. P. VAN DER WEIDE,
Fabriek Ardjoewinangon, Rouffaer.
Residentie CHERIBON.
Eenige kennisgeving.

Op den 14den October 1855 is te Tandjong Karang (eiland Lombok) overleden, de Heer *C. D. van der Linden*. (88)

VENDUTIE

op Donderdag den 17 Januarij 1856,

wegens vertrek, voor het woonhuis van den Heer **A. Bauer**, op het Koningsplein, Zuidzijde, door *Vaupel & Co.*, van

wagens, waaronder eene Engelsche handchais, 4 span zeer goede en hardloopende paarden, waaronder een span zwarte Bata; een goed gedresserd rijpaard (voor de schutterij zeer aan te bevelen), wagentuigen, zadels, etc. etc., benevens deszelfs bijna nieuwen inboedel, bestaande in een mahoeniehout ameublement, tafels met marmeren bladen, buffet, sophatafels, secretarie, boekenkasten, speeltafels ledikanten, waaronder een van geslagen ijzer, schutsels, waschtafels, een mahoniehouten ameublement voor boudoir etc.; verder: spiegels en schilderijen, een regulateur van *Roy* te Parijs, slechts kort gebruikte lampen, porceleinen tafel- en theeserviezen, glas- en kristalwerk, pleet- en zilverwerk, martevanen, eene ijskist, Chinesche en Palembangsche vloermatten, etc. (94)

Op de Vendutie van Donderdag den 17 Januarij zullen alsnog worden verkocht:

13 balen Adrianopel Rood Garen.

(124) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Donderdag den 17 Januarij 1856,

zullen alsnog worden verkocht:

50 picols KOFFIJ.

(133) JOHN PRYCE & Co.

De Vendutie te Indramayoe

op den 17 dezer, geannonceerd in de *Java-Bode* d.d. 22 December 1855, No. 102. zal **geen voortgang** hehben, zullende de dag nader worden bekend gemaakt. (117)

CHERUMAL, DE KORNAK. (*Vervolg.*)

Voor dezen arbeid worden in onze oorlogshavens de galeiboeven gebezigd; daarom noemen onze zeelieden deze olifanten de galeislaven van den radja van Travancore. De grootste en sterkste dergenen, die dien dag onder de oogen van den nakodah *Yousouf* werkte, was *Soubala*, dezelfde, die onder het geleide van den kornak *Cherumal*, zoo behendig kassiebloemen naar de schoone *Mallika* wierp.

Toen het zijne beurt was in het kanaal af te dalen, ging hij deftig, als een beweegbare toren vooruit, met het uiteinde van zijn snuit den dikken kabel, waarvan hij zich bediende om zijnen last naar zich toe te halen, met vlugheid bewegende.

— »Daar, daar," riep *Cherumal* uit, met den vinger een verbazend grooten balk, bedekt met slijk en die door een lang verblijf onder water nog zwaarder geworden was, aanwijzende, »neem dat, *Soubala*."

De olifant maakte gewillig zijn touw onder den balk vast, en spande al zijne krachten in om denzelven op te ligten; na eene vruchtelooze poging zag hij zijnen kornak van ter zijde aan, als om hem te zeggen: »gij ziet wel dat het onmogelijk is!"

Maar *Cherumal* liet zich geenszins door de stomme bede van het dier bewegen; hij gaf hem met zijnen ijzeren haak een geweldigen slag op den nek. De olifant beproefde nogmaals het stuk hout, dat door een onzigtbaren keten van modder scheen gebonden te zijn, op te heffen: de aderen van zijnen hals zwollen op als koorden welke dreigen te breken, hij boog zich achterover, om zijne krachten met de geheele zwaarte van zijn ligchaam te vermeerderen.

— »Moed gevat, *Soubala*," zeide *Cherumal*, terwijl hij met verdubbelde slagen met zijnen ijzeren haak sloeg, »moed gevat, dapperste, magtigste der olifanten, die de bosschen van Travancore gevoed hebben!".... Zich met de hielen boven de schouders van het dier vasthoudende, schreeuwde en beijverde hij zich zoodanig, dat de menigte zich op de beide oevers van het kanaal verzamelde. Gedurende eenige minuten bleef de olifant onbewegelijk in het water, waar hij tot aan de knieën was gedompeld, even als of hij zich gereed maakte eene laatste poging te beproeven; de kornak *Cherumal* rustte ook uit, terwijl hij met hartstogtelijke gebaren de veelvuldige stemmen, die zich van de menigte verhieven om hem raad te geven, beantwoordde."

— »Doet het beest in het water gaan, dan heeft het meer steun," zeide de een.

— »Neen, neen, integendeel, laat hem achteruit gaan," sprak een ander, »gij ziet wel dat de modder zacht is en dat zijne pooten uitglijden."

— »Nimmer zal hij er in slagen," viel een vruchtenverkooper in, die zijne mand op het zand nederzette en de armen over elkander sloeg, met het onverschillig gelaat van iemand die voor tijdverdrijf van de verlegenheid van anderen gebruik maakt.

— »Met zulk een dier is niets onmogelijk," voegde er met eene krijschende stem een bedelaar, wiens been even dik als die van den olifant was, bij; »indien mijne kwaal mij niet hinderde, zoude ik de plaats van *Cherumal* innemen, en dien balk in een oogenblik opheffen."

Al deze gesprekken kwelden den kornak en vuurden zijne eigenliefde aan; hij begon op nieuw den olifant, die zijn geduld verloor, te prikken.

Het eerste teeken van kwade luim, dat het dier toonde, was een geweldige schop in het midden van het kanaal. De toeschouwers, tot op twintig schreden in het rond, overdekt met water en modder, begrepen dat het voorzigtig was zich te verwijderen.

— »*Soubala*, *Soubala!*" zeide van toorn en schaamte bevende, de kornak *Cherumal*, »zult gij mij eene dergelijke beleediging voor de menschen aandoen? Zijt gij niet meer de koning der olifanten? Wie heeft u verheven, wie u opgevoed, sedert den dag waarop gij zoo jong door de jagers van den radja gevangen werd? *Soubala*, nog eene poging en ik zal u morgen naar de schoone *Mallika* brengen om haar te groeten!"...

Deze laatste woorden in het oor van den olifant gefluisterd, schenen op het edele dier gelijk een talisman

te werken. Hij gaf zulk een ruk aan den balk, dat hij hem uit het midden van den modder haalde, maar dezelve viel even spoedig ook neder; klaarblijkelijk was het, dat de poging de krachten van *Soubala* te boven ging. Woedend over de mislukking, hief de olifant zijnen snuit op, even als een worstelaar, gereed om te slaan, zijn vuist zoude opheffen. Een schor geloei weergalmde in zijne keel en de menigte werd bevreesd. De toorn bemagtigde het reusachtig dier, dat tot den wilden staat terugkeerde, en dreigde den eersten aanval van zijne woede op den kornak, die zich aan zijn instinct, als het zinnebeeld van het gedwongen werk en de slavernij vertoonde, te zullen koelen.

Cherumal berekende de grootte van het gevaar; zijne eer, — er bestaat er eene voor alle standen — zijne eer van kornak verpligtte hem, om al hetgeen wat voor den mensch mogelijk was, te beproeven, ten einde het gevaarlijke aan zijne zorgen toevertrouwde dier te beheerschen.

Op het oogenblik dat de arme Hindoe, bijna niets meer van zijne pogingen verwachtende, hem door kracht van geschreeuw en slagen, gehoorzaamheid en vrees trachtte in te boezemen, scheen *Soubala* te bedaren. Zijne bewegingen werden minder driftig, hij schudde den kornak, die op zijnen hals zat, minder ruw; eindelijk bewoog zich zijn snuit niet meer in de lucht gelijk eene vreeselijke knods. Eene zachte stem, die bedeesd in zijne ooren klonk, bedaarde hem geheel: het was die van *Mallika*. Aangelokt door de menigte, die zich om het kanaal drong, had het jonge meisje zeer spoedig het blanker gelaat van den Arabier tusschen de zwarte Hindoes ontdekt.

— »Wel mijn arme *Cherumal*," zeide zij, al naderende tot den kornak, »gij hebt *Soubala* dan wel mishandeld, dat hij zoo toornig werd."

— »Was het mijne schuld," hernam *Cherumal*, die de vrees, de vreugde en de verlegenheid deden stamelen, »was het mijne schuld, dat die nakodah eens in den zin kreeg om stukken hout, die sedert vijftig jaren in het water bleven liggen, omdat men dezelven nimmer heeft kunnen uittrekken, er uit te doen halen?"

— »Hij heeft het regt om te kiezen hetgeen hij betalen kan," hernam *Mallika*. »Zie eens, wilt gij nu gelijk eene vrouw weenen, ten aanzien van al de inwoners van Alèpe? Dit ontbreekt er nog slechts aan om u, na de nederlaag die gij ondervonden hebt en waarvan men reeds op de bazar spreekt, met schande te bedekken."

— »Indien ik ween, is het van woede," viel de kornak spoedig in; vervolgens dreef hij den olifant op nieuw het kanaal in. Het kloeke dier tilde den balk dien het reeds uit deszelfs modderbed had opgeheven, niet zonder moeite op.

Met trage schreden en voorzigtig achteruit gaande, trok hij hem halverwege op den oever, nam den zelven weder op, sleepte hem voet voor voet voort e schikte denzelven in geheel zijne lengte op de aange wezen plaats. Al deze bewegingen, die evenveel juist heid als verstand vereischten, bragt hij, om zoo t zeggen, op de maat, onder de leiding van *Cherumal* wiens gepuntte stok op hem als het roer op het schi werkte, ten uitvoer. De toeschouwers, in menigte o den nu bedaarden olifant terug gekomen, juichten me geschreeuw en handgeklap.

Mallika was eenige oogenblikken in den cirkel, doo de nieuwsgierigen gevormd, gebleven. Zij hield zic onbewegelijk, hare mand met vruchten op het hoofd in de houding van die schoone granietbeelden, die h voorhof der tempels versieren.

De wind deed de sjaal, die hare schouders bedekte zweven, en hare rijke tooi schitterde als de bliksem i de stralen der zon. *Yousouf*, die haar in de vert herkend had, was bij hare nadering opgestaan; hi beschouwde haar met blikken, die haar zouden hebbe doen blozen, indien de vreugde van schoon gevonde te worden, haar niet tot dwaasheid had opgewonden Deze aanval van behaagzucht duurde slechts een oogen blik. Beschaamd bij het denkbeeld dat zij zich bij d onverschilligen ten toon stelde, en vreezende den vreem deling, wiens voorzigtige handelwijze haar meer inge togenheid scheen aan te raden, te beleedigen, verbor

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Vendredi, 18 Janvier 1856.

Relâche.

(119)

TE HUUR. Een Huis op den hoek van Gang Patjenongan.
Te bevragen bij

(80) NOORDHOORN. qq.

Nederlandsche Staats-Loterij,

bestaande in 20000 loten met 10000 prijzen en 2 premiën. — Kapitaal f 990000.

Heele en halve loten zullen binnen kort à f 100.— en f 50.— resp. verkrijgbaar zijn bij den boekhandelaar *H. M. van Dorp* te Batavia, aan wien men zijne bestellingen zoo spoedig mogelijk gelieve te doen toekomen.

Plannen dezer loterij zijn op aanvragen bij hetzelfde kantoor te bekomen. (2411)

128ste
FRANKFORTER LOTERIJ.

In de 6de en laatste klasse zijn van de alhier geplaatste Loten met een prijs van f 100,— uitgekomen de volgende nommers:

371, 1146, 1328, 1371, 1941, 1944, 3214, 4088, 4099, 4615, 4666, 4667, 5251, 5499, 5876, 5954, 5963, 6147, 6292, 6293, 6507, 6722, 6901, 6941, 7514, 7527, 7756, 9870, 10088, 11380, 11726, 14800, 14620, 16225, 16910, 17509, 17602, 17659, 17697, 18002, 18635, 18669, 21296, 21308, 21346, 21589, 21671, 21673, 22028, 22045, 22378, 22849, 23361, 23780, 23928, 23982, 23983, 24376, 24855, 24958, 25074, 25453, 25991.

Aan de overige nommers is een *niet* ten deel gevallen.

De Trekkingslijsten liggen bij den ondergeteekende ter inzage.

Met de volgende mail worden de Loten voor de 129ste Loterij gewacht.

(2541) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, 25 *December* 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(5) MORGAN, MERBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1855.

Imperial Life Insurance Company.

Established in London in 1820.

The undersigned have been appointed Agents of the above Company in Java, and are ready to receive applications for Insurance, which may also be addressed to Messrs. *McNeill & Co.* at Samarang or Messrs. *Fraser, Eaton & Co.* at Soerabaya.

A prospectus of the Company, containing premium table and the conditions of insurance have circulated with this Paper.

(482) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 1856.

Imperial Levens Verzekering Maatschappij.

Opgerigt te Londen in 1820.

De ondergeteekenden, als agenten van bovengenoemde Maatschappij op Java aangesteld zijnde, zijn bereid verzoeken ter verzekering te ontvangen, welke ook tot de heeren *McNeill & Co.* te Samarang of de heeren *Fraser, Eaton & Co.* te Soerabaija kunnen gerigt worden.

Een prospectus der Maatschappij, inhoudende premie lijsten en verzekerings voorwaarden, zijn met dit Blad rondgezonden.

(483) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, 1856.

Bij akte den 10den Januarij 1856, onder No. 34, voor den tijdelijk waarnemenden Notaris *van Sonsbeek* en getuigen te Batavia verleden, is tusschen de heeren *Hermanus Johannes Kessler* en *Arnoldus Marie Joseph Kessler*, beide kooplieden te Batavia, eene vennootschap aangegaan tot het voortzetten voor gemeenschappelijke rekening, onder de firma *Kessler en Kompagnie*, van de door eerstgenoemden onder die firma gedreven wordende Scheeps-leverancie en Kommissiehandel, en zulks voor den tijd van vijf jaren, gerekend van af 1 Januarij jongstleden, hebbende beide die heeren het regt om voor de firma te teekenen.

BATAVIA, 14 *Januarij* 1856. (125)

Tusschen de heeren *Willem Kuijpers* en *Theodoor Albert Arnold Visscher van Gaasbeek*, beide kooplieden te Batavia, is bij akte den 12 Januarij 1856, onder No. 50, voor den tijdelijk waarnemenden Notaris *van Sonsbeek* en getuigen aldaar verleden, eene Vennootschap aangegaan tot het drijven van handel in het algemeen en het waarnemen van kommissie zaken, onder de firma *W. Kuijpers en Kompagnie*, waarvan beide de teekening hebben, wordende die Vennootschap gerekend aangevangen te zijn den 12den December 1855 en voor een onbepaalden tijd te zullen voortduren.

BATAVIA, 14 *Januarij* 1856. (126)

De Commissie voor de Volks-Leesbibliotheek alhier berigt, dat de Catalogus der Leesbibliotheek van heden af verkrijgbaar is gesteld tegen betaling van een gulden, bij de leden der commissie, de heeren *van Dorp, Kolff, Netscher, van Heekeren* en *Ritter*, gelijk mede bij den bibliothecaris, den heer *Pattché* op Noordwijk.

Namens de Commissie,

(111) RITTER, Secr.

BATAVIA, 14 *Januarij* 1856.

Wordt tegen zeer voordeelige conditiën in de nabijheid van Buitenzorg verlangt, eene **GOUVERNANTE**, geschiktheid bezittende tot het geven van onderwijs aan vier jonge kinderen.

Adres onder letter M. M. bij de boekhandelaren

(113) LANGE & Co.

Bijaldien zich op Java een **Machinist** bevindt, die reeds in Nederland of elders, in stoom-rijstpelmolens gewerkt, dat is: gepeld heeft, zoo is voor hem gelegenheid tot plaatsing.

Nadere informatiën te bekomen bij de heeren

(114) LANGE & Co., te Batavia.

Mr. K. NEWBOLT intends visiting Samarang per first opportunity. Rotterdamsch Hôtel. (98)

Een bekwamen Klerk vraagt tegen billijk loon

(77) H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

Miniatuur Almanakken

met staalgravuren (dames portretten), opgeplakt à f 1 franco per post, bij

(99) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

KANTOOR-ALMANAK
voor 1856,

Gedrukt in *vier* Kleuren.

Opgeplakt f 2. Onopgeplakt f 1.

En heden verkrijgbaar à f 2:

ZAK-ALMANAK

voor 1856.

(2370) W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij *M. Blok* te Cheribon.

Boekhandel *Lange & Co.*

Kaart van Java op linnen gedrukt in koker. Zakformaat.
Hacklander, Europeesch slavenleven, 4 dln.
Perk, geregtelijke scheikunde.
Dickens verlaten huis.
Baudet, rekenboekjes.
Valentin, oud en nieuw Oost-Indiën, 1 afl. f 1.20. Aan Inteekenaren wordt berigt dat dit werk niet per aflevering maar per deel wordt verzonden.
Panorama van het oorlogstooneel in het Oosten.
Idem, in het Noorden.
Geerling, Nederlandsche briefsteller.
Gezangenboek voor vrijmetselaren.
Siebold, geregtelijke geneeskunde.
Forster, Pathologische anatomie.
Vogel, geneeskundige policiewetenschap.
Hyrtl, ontleedkunde.
De oorlog, 2 druk 1 afl.
Humoristisch album.
Oosterzee, nieuwe leerredenen. Woorden des levens. Stemmen des heils. Stemmen van Patmos. Op reis.
Kramers algemeene kunstwoordentolk, 2 druk.
Uye Pieterse, notarisambt.
Wunderlich, compleet.
1001 nacht, geïllustreerd.
Miquel, Flora van N. I.
Acute vergiftigingen.
Bijdragen tot de kennis der Ned. en vreemde koloniën. (131)

Boekhandel *Lange & Co.*

Nederlandsch Indische
ZAKALMANAK, 1856.
f 2.
KANTOORALMANAK,

Opgeplakt f 1. Idem Onopgeplakt 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post f 3.

Aanvragen franco, (2211)

Vellum-Cloth (Decalqueer Linnen),

Deze nieuwe uitvinding vervangt het Vegetal papier op de doelmatigste wijze. Per stuk en per el te bekomen bij

(100) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ontvangen bij
van Haren Noman & Kolff.

Ackermann's Merk-Inkt, zonder eenig toestel te gebruiken.
Ackermann's Verwdoozen f 25, f 35 en hooger.
Ackermann's losse Verwen in 33 kleuren.
Engelsche Instrumentdoozen met Berlijnsch zilveren garnituur.
Duitsche Instrumentdoozen à f 5 en hooger.
Kraaijenoord's Passers, in een instrument het toestel van een compleete Passerdoos.
Voorts: Passers, Trekpennen, Teekenpapier, Teekenvoorbeelden en Teekenbehoeften in groote sortering.
(101)

VERTREKKENDE PERSONEN.

K. F. van Steijn van Hensbroek en echtgenoot. (116)

---

zich het jonge meisje onder de menigte. Zij verborg zich, gelijk eene ster achter de wolken verdwijnt, om ons van eene dagelijksche vergelijking der dichters van Indië te bedienen.

Gedurende verscheidene dagen was de heldendaad van den olifant *Soubala* het nieuws van de bazar. Men zeide dat het jonge meisje het geduchte dier en zijnen kornak had betooverd. *Cherumal* geloofde waarlijk aan de toovermagt van de schoone *Mallika*. Zij ontvangt mij met minachting, dacht hij treurig, en evenwel kan ik niet nalaten haar te beminnen. Wanneer ik ver van haar ben, heb ik haar duizende dingen te zeggen en wanneer ik haar zie, ontbreekt het mij aan woorden.... Dat verschrikkelijk beest, dat mij zooveel moeite gekost heeft te bedwingen, heeft zij met één woord doen gehoorzamen, toen ik er niets aan doen konde. Zoo even heeft zij mij van een gevaar gered; zonder haar vertrapte *Soubala* mij met zijne pooten, en zie, ik heb haar doen vertrekken, zonder zelfs haar bedankt te hebben. O *Mallika*, de kunishans (toovenaars) van de kust hebben u de tooverformulen, door welke men de beesten betengelt en de menschen betoovert, geleerd.

Gedompeld in deze overdenkingen, verwijderde zich *Cherumal* in een afgelegen hoek; hij geleidde zijn olifant in het bosch van kokosboomen, waar hij en zijne medgezellen gewoon waren hunne beesten te stallen en denzelven na het werk te eten te geven. De andere kornaks rigtten zich naar de karavansera van Alèpe: het is een schoon houten paleisje, weleer bewoond door den radja van Travancore, maar thans zeer bouwvallig. Men merkt er sierlijk beeldhouwwerk op, waarin de verheven scheppingen van de Indische kunst vereenigd zijn met bijzonderheden, ontleend aan den Moorschen stijl. Het is gelegen tusschen het strand en de stad, in het midden van eene ruime streek, omringd van schoone boomen. Van het terras, dat zich langs de vleugelen van het gebouw uitstrekt, vermaken zich de doortrekkende vreemdelingen te Alèpe, om de olifanten, geleid door hunne kornaks, te zien voorbij gaan. Zij werpen hun eenige paiças ter vergelding hunner sierlijke begroetingen toe, en daar deze milddadigheid der reizigers de kleine voordeelen der kornaks uitmaken, verzuimen deze nimmer in het hof van de karavansera te verschijnen. *Cherumal* begaf zich als naar gewoonte ook derwaarts; maar hij had dien dag geen lust *Soubala* als een geleerd dier te doen werken. Na hem met zijnen achterpoot aan een grooten palmboom vastgebonden te hebben, plaatste hij een geduchten hoop kokosbladeren, versch gras en bamboestelen voor hem, en legde zich vervolgens in de schaduw neder, minder om te slapen, dan wel om op zijn gemak na te denken. De kornak en de olifant pruilden een weinig tegen elkander; de man nam het dier zijne ongehoorzaamheid en de beleediging, die het hem had aangedaan, kwalijk; het dier den man de te moeijelijke taak, die hij hem had opgelegd. Toen *Soubala* zijn deel, gelijk aan dat van tien Normandische paarden had verslonden, ging hij op zijne wijze rusten. Hij bedekte zich den rug, den hals en den kop, met takken en gras, ten einde zich voor de steken der vliegen te hoeden, en liet zijnen snuit hangen. Onbewegelijk op zijne vier stevige en als boomstammen ruwe pooten, zoude men hem voor eene van die groote hutten aangezien hebben, die de houthakkers in de bosschen opslaan.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

Als een vervolg op het in ons vorig nommer komende, omtrent de arrestatie van den persoo J. F. A......., kunnen wij nog berigten, dat turdag mede in verzekerde bewaring genomen huisvrouw van E. W.., als verdacht zich ins aan het misdrijf van poging tot vergiftiging te schuldig gemaakt. Ook moeten eenige Inlandsc dienden opgevat en eene, over de zaak veel lich spreidende, briefwisseling gevonden zijn.

— Naar wij vernemen, zullen eerstdaags, als voor de Chinesche taal, naar China vertrekken de heeren Albrechts en Faber, leerlingen aan het in te Herwijnen. Nog twee andere kweekelingen a inrigting, welken, namens het bestuur, mede dat schap was aangeboden, hebben daarvoor bedankt

— Door den gezagvoerder van het schip *Prin rits*, kapitein *Johan J. Bart*, dezer dagen van R neiro ter reede van Batavia aangekomen, wordt navolgende medegedeeld:

Dat hij, op den 15 December j.l., op 39° zuider en 53° 19 oosterlengte van Greenwich, bij het a ken van den dageraad, een schip vooruit te zien hetwelk iets zuidelijker, doch nagenoeg denzelfde om de oost stuurde als hij zelf, en zoo met alle sturen bleef tot des voormiddags 10 ure, als w het voor den *Prins Maurits* liep en spoedig zei derde. Hierop wachtte het, regt vooruit bijdra ons op en heesch de Portugeesche vlag. Wij

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 16 Januarij 1856, No. 5.

de lengte, heeschen onze vlag, waarop het vreemde vaartuig praaide en vroeg: of ik Portugeesch sprak. Dit ontkennend beantwoord zijnde, riep hij: ik zal bij u aan boord komen.

Het vaartuig was een brik, had bak en campagne en, voor zoo verre wij lezen konden, stond er een vrouwennaam achter en een geel geschilderd mansbeeld voor. Wij bespeurden ongeveer 10 man aan boord, die er zeer woest uitzagen, en vervolgden onzen koers. Intusschen signaleerden wij met vlaggen en vroegen, welke deszelfs bedoeling was, waarop het zijne vlag op en neer haalde. Onbekend of dit een verdacht vaartuig was, vervolgden wij, ten einde hetzelve te mijden, onze reis, waarop het zóó spoedig zeil bijzette, dat het ons duidelijk werd, dat dit werk geenszins konde verrigt worden met de weinige manschappen, die wij gezien hadden. Het vaartuig stuurde ons achterop, doch daar de wind begon op te steken en wij, des middags tegen 4 ure, reeds een ligten storm hadden, konden wij langer volhouden zeil te minderen en des avonds verloren wij hetzelve uit het gezigt.

— Men schrijft ons van Soerabaya, dd. 9 Jan.

Op den 5den Jan. is alhier overleden de heer G. Willemsen, kapitein der infanterie, kommandant van het garnizoens bataillon in de 3de militaire afdeeling op Java, ridder der militaire Willemsorde 4de klasse, een der verdienstelijkste officieren van ons leger.

Hij werd 1 September 1819 te Upleward (Friesland) geboren, trad 11 Mei 1836 als milicien bij de 10de afdeeling infanterie in dienst, verwierf achtereenvolgens den graad van korporaal en fourier en vertrok den 12de April 1838 met het schip *Rhoon en Pendrecht* naar Guinea. Na in dat jaar aan de krijgsverrigtingen te dier kust te hebben deelgenomen, vertrok hij naar Oost-Indië, werd den 24 Maart 1841 bevorderd tot 2den luitenant bij het 3de bataillon infanterie en maakte in 1843 de expeditie tegen de zeeroovers in de Indische wateren mede, bij welke gelegenheid hij wegens zijn gehouden gedrag eervol vermeld en den 30sten April 1848 aangesteld werd tot 1sten luitenant. In 1849 nam hij mede deel aan de 3de expeditie tegen Bali, onderscheidde zich andermaal bij deze krijgsverrigting, en werd voor dit loflijk gedrag door Z. M. begiftigd met de militaire Willemsorde 4de klasse. Den 1sten Dec. 1852 tot kapitein bevorderd, werd hem kort voor zijnen dood het kommando van het garnizoensbataillon in de 3de militaire afdeeling op Java opgedragen.

Het stoffelijk overschot werd in den namiddag van 6 dezer ter aarde besteld. De lange stoet, die het begeleidde, waaronder de kolonel, kommandant der afdeeling en andere hoofdofficieren gaf de ondubbelzinnigste bewijzen hoe zeer men 's mans verlies betreurde.

Hij laat eene diep bedroefde gade met 6 kinderen, die nog allen te jong zijn om het onherstelbaar verlies te kunnen beseffen, achter, en bezit in het moederland nog een grijzen vader, wiens verzorger hij was.

Japan. Volgens de laatste berigten uit Japan, was de hoofdstad Jedo door eene aardbeving verwoest. De verwaring was aldaar ten toppunt gestegen. De Keizer en diens familie hadden geen letsel bekomem, doch verscheidene landsheeren en zeer vele hooge personen het leven verloren. Het getal dooden wist men niet, maar er was geen plaats om de lijken te begraven, hetgeen in zakken geschiede. Uit vele waterputten had men vlammen te voorschijn zien komen.

Javasche Courant.

Soerabaya, 9 Jan. Er hebben te dezer stede een paar bedroevende ongelukken plaats gehad. Verleden week heeft zich een jong mensch, eerst kortelings uit de militaire dienst ontslagen, het leven benomen ten huize van zijnen broeder.

— Gisteren morgen zijn 2 personen vermoord door dieven, in de kampong Malayoe, het centrum der stad. Het huis, aan den rivierkant gelegen, is in den nacht van die zijde opengebroken door dieven, die de 2 huisbewakers, een Chinees en Javaan hebben nedergeveld, en zich meester gemaakt van *f* 100.— en een aantal lijnwaden. De afgelegenheid der binnenvertrekken door de diepte van het huis en de bekrompene Chinesche winkelbouworde zijn vermoedelijk oorzaak geweest, dat men aan den weg niets vernomen heeft. De dieven schijnen personen te zijn, aldaar binnen 's huis wel bekend. Men verdenkt Maduresche koelies van dezen aanslag.

— In de voorsteden is op verscheidene plaatsen gestolen, door vermoedelijk in loco bekende dieven. In de wijk Kapoetran, zijn bij vijf onderscheidene personen ook vijf horlogien ontvreemd, en een der bewoners van die wijk is zoodanig ontlast geworden van zijne kleederen, dat hij bij zijn buurman ter leen is moeten gaan, om naar het kantoor te kunnen komen.

— Van den vroeger door ons vermelden gepleegden moord aan elf praauwopvarenden in het gezigt van de kust bij de reede gepleegd, (zie ons No. 83 en 86, 1855) kunnen wij alsnu mededeelen, dat tot heden de werkelijke daders nog niet schijnen te zijn opgespoord. Wij vernemen dat er wel ongeveer zeventig Madurezen op presumtie opgevat en verhoord zijn, maar deze zijn allen weder vrijgegeven, zoo wij ons niet vergissen, uit gebrek aan genoegzaam wettig bewijs.

— Op Vrijdag den 4den Jannoarij ll. heeft voor den Raad van Justitie alhier gediend de zaak......, beschuldigd van valschheid in onderhandsch geschrift. Reeds vroeger was door den officier van justitie bij den Raad gerequireed de plaatsing van den beschuldigde in een krankzinnigen-gesticht, wegens ontstelnis van deszelfs hersenen, doch destijds had de Raad geene termen gevonden, om, op het toenmalig advies van geneeskundigen, aan deze vordering van het Openbaar Ministerie gevolg te geven. Thans echter schijnt daarop wederom te zullen worden terug gekomen. De beschuldigde kenmerkte zich op de teregtzitting door buitengewone vaardigheid en vlugheid in zijne antwoorden, doch ook door eene geweldige overspanning en hartstogtelijkheid. Drie geneeskundigen, welke na het hooren van getuigen en deskundigen geraadpleegd en gehoord werden, en gedurende de debatten den beschuldigde aandachtig hadden waargenomen, verklaarden als uit éénen mond, dat zij het er voor hielden, dat de beschuldigde op het oogenblik het gebruik van zijne verstandelijke vermogens zoo niet miste, dan toch dat hij laboreerde aan eene krankheid der hersenen. Na deze verklaring werd de zitting tot op Woensdag 9 dezer geschorst, om uitspraak te doen of er al of niet termen zijn, om den beschuldigde voor niet compos mentis te verklaren.

De Raad van Justitie alhier heeft heden in deze zaak uitspraak gedaan en den beschuldigde vrijgesproken van het feit van valschheid aan hem ten laste gelegd, als zijnde niet naar eisch van het regt bewezen, met bepaling evenwel dat de beschuldigde in hechtenis zal blijven tot zoo lang de zaak in revisie door het hooggeregtshof te Batavia zal zijn behandeld.

De Raad heeft geene termen gevonden, om de opsluiting van den beschuldigde wegens krankzinnigheid te bevelen.

— Naar wij vernemen is door het Gouvernement aan den heer *A. Ledeboer*, Fz., koopman te Pasoeroean, toegestaan, om op genoemde plaats uit te geven een nieuws- en advertentie blad, onder dezelfde voorwaarden en bepalingen, als voor de Soerabayasche nieuwsbladen in werking zijn.

D. O.

— Gepasseerden Zondag, heeft een matroos van een der hier ter reede liggende particuliere schepen, eene wacht, bestaande uit een korporaal en drie man, uiteengeslagen en de schildwacht, die zijn post niet verlaten wilde, met een mes over haar gezigt gesneden en daarenboven haar geweer kort en klein geslagen.

Het ware te wenschen, dat door een streng voorbeeld aan de baldadigheid dier matrozen eens paal en perk gesteld werd.

— Van Kedirie wordt berigt, dat op den 25sten December jl., een spion van den amfioenpachter, in het district Parè, door een tijger is verscheurd. Hierop betrekkelijke bijzonderheden zijn nog onbekend.

Ook meldt men ons van K e d i r i e, dat het der pogingen van de ijverige politie aldaar gelukt is, op den 28sten December jl., eene aanhaling van iets meer dan 8 katties amfioen te doen, nabij de suikerfabriek Krekep, afdeeling Paré.

— Den 2den dezer is in het district Modjorotto, Residentie Kedirie, een zeer groote tijger gevangen, van ruim 10 voet lang.

S. N. & A. B.

ENGELAND.

Londen, 10 October. Zoo als bekend is, is men hier, met uitzondering van den kolonel, thans generaal *Wijndham,* niet zeer tevreden over onze generaals in de Krim, vooral omdat zij in zeker gewigtig oogenblik geen zeer heldhaftig figuur gemaakt hebben. Te dien opzigte is nu een caricatuur verschenen, die veel bijval vindt. Zij stelt de drie voornaamste generaals van het Engelsche leger voor, aan het hoofd van den storm van 8 September en in den, door den correspondent van de *Times,* beschrevenen toestand. De titel is *Legerhoofden,* en men ziet ook niets dan de hoofden dier drie generaals. De een, Sampson, heeft zijn muts over de oogen getrokken en het hoofd met zijn mantel bedekt, de tweede, Jones, commandant der artillerie, ligt op een draagbaar met een roode slaapmuts op en de derde eindelijk, de chef van den staf, heeft zijn hoofd met zijn zakdoek omwonden, om zich tegen den wind en koude te beschutten. Werkelijk stellen zij eer de imperiaal van eene diligence op een frisschen morgen voor, dan den staf van een leger in gevecht.

Withernsia, 15 October. Ter dezer plaatse heeft eene tweede tentoonstelling van kinderen plaats gehad. Even als bij de eerste, werden verscheidene prijzen aan de medingers van beide geslachten uitgeloofd; de 1ste van £st. 5 voor het mooiste meisje van minder dan twaalf maanden; de tweede van £st. 4 voor het zwaarste kind van denzelfden ouderdom; de derde van £st. 3 voor het sterkste en meest ontwikkelde kind; de vierde van £st. 2 aan het aardigste meisje van 2 tot 4 jaren oud en de vijfde van £st. 1 voor den schoonsten jongen van dien ouderdom. 150 mededingers betwistten elkander die prijzen. De zaal der tentoonstelling bevatte meer dan 5000 toeschouwers.

De jury bestond uit vijf leden, waaronder een geneesheer, alle inwoners van de naburige stad Hull, en er was uitgemaakt, dat ingeval van verschil van gevoelen het publiek in de zaal geroepen zou worden, om in het hoogste ressort uitspraak te doen.

Maar zie hier het aardigste van het feest. Naauw was de eerste prijs toegekend, of van alle kanten verhieven zich tegensprekende stemmen te gelijk met de woedendste verwenschingen. Onder het geschreeuw van honderde vergramde moeders, mengde zich het geschrei van honderde kinderen, hetgeen een verschrikkelijk concert te weeg bragt. De jury, het onweder dat haar bedreigde vreezende te zien losbarsten, verliet voorzigtig hare plaats en het publiek volgde haar, terwijl de in de zaal geblevene moeders elkander de beloofde prijzen ontrukten.

Waarschijnlijk, zegt een dagblad van Hull, zullen, na dit voorbeeld, andere steden in Engeland niet zeer geneigd zijn, dergelijke tentoonstellingen, die slechts den Amerikaanschen zeden voegen, te ondernemen.

BELGIE.

Brussel, 1 November. Dingsdag l.l. is er in de Namensche straat een diefstal gepleegd, waarvan de omstandigheden een buitengewone vermetelheid doen kennen. De dienstmaagd van een artist, die op den hoek der Theresiastraat, op de eerste verdieping woont, was bezig in het voorhuis beneden, des morgens ten 8 ure, het vaatwerk te wasschen, toen een vreemdeling, gekleed in een zeer nette *paletot Raglan,* met glacê handschoenen en gevernisde laarzen aan, haar beleefd verzocht hem door te laten en den trap opging. Eenige minuten daarna kwam hij weder beneden, ontmoette een apothecarsjongen in het voorhuis, verzocht ook dezen hem door te laten en ging op de punten zijner teenen, ten einde zijn schoeisel niet vuil te maken, verder. Toen de dienstmeid boven kwam, vond zij het buffet in de eetzaal open en al het zilverwerk was verdwenen. De booswichten schijnen bij voorkeur de artisten tot slagtoffers van dergelijke diefstallen te kiezen. Een jaar geleden stal men, bijna onder dezelfde omstandigheden, het zilverwerk van den heer *Soubre* en, eenige maanden later, dat van den baron *Wappers.*

FRANKRIJK.

Men leest in den *Moniteur:*

De generaals Bosquet, Mellinet en Trochu wier wonden beginnen te genezen, zijn den 18den October ingescheept om naar Frankrijk terug te keeren.

— De *Courier de Lyon* berigt het volgende:

Een voorval, dat ernstige gevolgen kon gehad hebben, onthutste dezer dagen de talrijke bevolking, welke de kermis van het Roode Kruis naar de groote markt en omtrek had gelokt. Een groote leeuw ontsnapte uit eene menagerie in een der barakken ter dier plaatse en wandelde statig tusschen de verwonderde menigte, welke met die verschijning niet zeer was ingenomen en zich beijverde hem vrij baan te laten.

Op de oude *Tapis* gekomen, ontwaarde de koning der dieren een armen ezel, die vreedzaam voor een huis vastgebonden en er verre af was zulk een bezoek te verwachten. Hij wierp zich op den ongelukkigen langoor en doodde hem met een beet, waarna hij zich onverschillig neer lag en zich door zijne wachters weder liet vangen, die hem in zijn hok terug bragten.

Parijs, 30 October. Het groote nieuws van den dag is voorzeker wel de benoeming van sir Hamilton Seymour, gewezen gezant te St. Petersburg, tot Engelsch gezant te Weenen, in vervanging van lord Westmoreland. Deze benoeming, die ik door een telegrafisch berigt van heden uit Londen te weten ben gekomen, heeft, niemand zal het ontkennen, eene diepe beteekenis, niet alleen voor Rusland, maar ook voor Oostenrijk. Voor Rusland beduidt zij, dat de Westersche mogendheden haar vernederingswerk tegenover dat rijk nog niet geëindigd hebben. Voor Oostenrijk geeft zij te verstaan, dat Frankrijk en Engeland niet meer te Weenen over den vrede willen onderhandelen, want welk gezant of vertegenwoordiger van Rusland in die hoofdstad zou niet weigeren in eene conferentie ter zijde te zitten van sir Hamilton Seymour, die de geheimen der staatkunde van wijlen keizer Nikolaas heeft ontsluijerd.

Ook geloof ik niet, zoo zegt de schrijver van dit berigt, mij te bedriegen door u te voorspellen, dat deze benoeming van sir Hamilton Seymour, thans nog weinig bekend, in de staatkundige wereld groote opspraak zal maken, want afgescheiden van die dubbele beteekenis, hier hoven aangehaald, schijnt zij ook aan te toonen, dat Londen ten minste niet het geringste meer om Oostenrijk geeft.

DUITSCHLAND.

Men weet dat de koning van Pruissen onlangs eene reis door de Rijnprovincien heeft gedaan. Terwijl hij, zegt de *Elberfeldsche Courant,* door zekere kleine stad trok, bood de pastoor dier plaats, Z. M. een goed glas wijn aan, met de woorden: »de gevoelens in dezen omtrek zijn even helder als deze wijn." De koning nam het onder dankbetuiging aan en voegde er bij, terwijl hij het glas omhoog hief om de klaarheid van den wijn te bewonderen: »ik geloof niet dat hij van de oogst is van 1848!"

— Het handels- en scheepvaart-tractaat, door Pruissen in zijn naam en in dien der overige staten van het Tolverbond met Mexiko, gesloten, is dezer dagen aan die Staten toegezonden, met verzoek de ratificatie te willen bespoedigen. Dit tractaat is van groot gewigt voor Duitschland, wiens handelswaren op den algemeenen staat der ontvangsten van Mexiko voorkomen voor eene som van 3,700,000 thalers, op een bedrag van 15,000,000 thalers, het totaal der Mexikaansche inkomende- en uitgaande regten.

Eltstad, 14 October. Gisteren bevond zich de gouverneur der kinderen van prinses *Marianne* der Nederlanden, met den tuinman van H. K. H. en twee zoons van gezegden tuinman in een zeilschuitje en stevende van Erbaca naar Eltstadt. Op het oogenblik dat zij zich gereed maakten om de zeilen in te nemen, wierp een windvlaag het schuitje om en die vier personen vonden den dood in de golven.

— Een Berlijnsche correspondent der *Breslausche Courant* deelt mede, dat het vraagstuk der herziening der Duitsche bonds-acte het onderwerp eener diplomatieke briefwisseling heeft uitgemaakt. Het Beijersche cabinet zou zich tot dat van Weenen gewend hebben om te weten, welke Oostenrijks bedoelingen omtrent die herziening zijn. Het Oostenrijksche cabinet heeft daarop door een circulaire geantwoord, die aan alle Duitsche regeringen, behalve aan die van Pruissen is toegezonden. In dat stuk werpt Oostenrijk de aantijging van zich af, alsof het ontwerp, om onmiddelijk voorstellen tot die herziening te doen, van zijne regering zou zijn uitgegaan, doch erkent tevens besloten te hebben haar niet uit het oog te verliezen, dewijl de behoefte daartoe zich, reeds tijdens de Dresder conferentien, volgens zijne meening heeft doen gevoelen, en zij ten gevolge der betreurenswaardige houding van Duitschland in de Oostersche kwestie noodzakelijk is geworden.

DENEMARKEN.

Kopenhagen, 4 Oct. Meer dan 19 jaren geleden en wel op den 29 September 1836, werd er een diefstal van ongeveer 6000 bankrijksdaalders, in vreemde gouden en zilveren munten, op klaarlichten dag, uit den winkel van den sedert overleden wisselaar Ruben Henriques Jr, gepleegd. De politie deed onmiddelijk al het mogelijke om de daders dier ontvreemding te ontdekken, doch vruchteloos. Zware verdenking viel op twee reizigers, die in het Hotel du Nord logeerden; die inrigting werd omsingeld, van den zolder tot in de kelder doorzocht, doch die beide personen waren verdwenen. Later vernam men, dat zij Kopenhagen hadden verlaten; evenwel was het onmogelijk te ontdekken, werwaarts zij gegaan, zelfs niet langs welken weg zij vertrokken waren.

Deze week ontvingen de zoons van wijlen den heer Ruben Henriques, die het beroep huns vaders voortzetten, een brief van eenen notaris in de Vereenigde Staten, hun mede deelende, dat een rijk burger, de heer X., onlangs overleden, een testament had nagelaten, waarin hij verklaarde, dat hij en zijn broeder, zich in 1836 te Kopenhagen bevindende, den bedoelden diefstal gepleegd en zamen gedeeld hadden, gelastende alsnu zijnen executeuren, om aan den heer Ruben of zijnen erfgenamen zijn aandeel in die ontvreemding uit te keeren.

De brief van den notaris bevatte werkelijk een wissel op Londen en op zigt, groot £st 1000, dat naauwkeurig 3000 Deensche bankrijksdaalders of de helft der gestolene som uitmaakt.

De broeder van den heer X., zijn medepligtige, is reeds sedert eenige jaren overleden; ook hij heeft een groot fortuin nagelaten, doch geene beschikking van dien aard gemaakt.

— Volgens een brief uit Kopenhagen aan het dagblad *De Pays* gerigt, heeft de Sondtol van 1851 tot 1853, van de ondervolgende natiën geheven, bedragen: Vereenigde Staten 4816 fr., Engeland 196.000 fr., Nederland 80.000 fr., Frankrijk 96.000 fr., Rusland 45.000 fr., Zweden en Noorwegen 170.000 fr.

De uitvoerregten voor de Amerikaansche havens en invoerregten uit handelsplaatsen der Vereenigde Staten hebben over hetzelfde tijdstip bedragen ongeveer 250.000 fr., voor Nederland 400.000 fr., voor Engeland 3.376.000 fr., voor Zweden en Noorwegen 200.000 fr, voor Bremen en Hamburg 100.000 fr, voor Frankrijk 400.000 fr., voor België 100.000 fr., voor Oost-Indië 250.000 fr.

Wanneer men nu de door den handel en scheepvaart der Vereenigde Staten betaalde sommen vergelijkt met die van Engeland, Pruissen, Nederland, Frankrijk en Rusland, dan ontwaart men, dat de belangen van Noord Amerika niet het meeste door den Sondtol gedrukt of, afgescheiden van ieder denkbeeld van handelsvrijheid, het geweld billijken, waartoe dat land dreigt te zullen overgaan.

Het regt op de schepen gedurende den loop van een jaar geheven, beloopt 790.000 fr., dat op de handelswaren 5.785.000 fr., te zamen 6.575.000 fr., wier capitalisatie 125 à 130 millioen zou bedragen.

RUSLAND.

Men schrijft uit St. Petersburg aan den *Précurseur:*

De weinige stellige tijdingen, die van den, door keizer Alexander II, in tegenwoordigheid van den groothertog Constantijn te Nicolaïef gehouden krijgsraad tot ons overkomen, stellen ons Rusland voor, als door de beslissing van den opvolger van Nicolaas in een oorlog gewikkeld, die tot het uiterste gedreven zal worden.

De Russen zullen de Krim slechts gedwongen verlaten en den grond voet voor voet verdedigen. Deze beslissing grondt zich op het algemeen in Rusland heerschende gevoelen, dat, al mogt de oorlog zes, zeven, acht jaren duren, de Moscovische natie eene jeugd, kracht en leven bezit, die haar vroeg of laat zal moeten doen zegepralen over de Westersche mogendheden, genoodzaakt als deze zijn, den oorlog te voeren op een afstand van 800 mijlen, en de daaruit voortvloeijende moeijelijkheden in het zenden van manschappen, levensmiddelen en amunitie.

Het kan mogelijk zijn dat dit, naar men zegt, het algemeen gevoelen in Rusland is, maar men vergunne, mij eene geheel personele opmerking. Heeft men, het gevoelen van Rusland alzoo bekend stellende, wel daarjegen in rekening gebragt al de rampen, welke de oorlog onder het Russische stelsel te weeg brengt? De het westelijk gedeelte van Rusland uitmakende gouvernementen zijn reeds op voet van oorlog. Die uitzonderende, doch door den staat van zaken noodzakelijke stelling, veroorlooft iederen chef van een corps, zelfs een eenvoudig kolonel van een gedetacheerd regiment, in de dorpen ligtingen te doen, om het ledig in hunne kaders aan te vullen. Heeft dus een regiment, door de eindelooze marschen naar de Krim, 12, 15, 20 man verloren, zoo heeft de chef van een corps overal op zijnen doortogt het regt, om tot dat einde de sterkste boeren uit te kiezen en in de gelederen te doen treden.

Dezelfde willekeurige magt geeft hem het regt, om insgelijks de provodas, dat wil zeggen de karren met hunne gespan, ossen of paarden en voerlieden op te eischen; die karren worden aldus op een ontzaggelijken afstand medegevoerd, de dieren bezwijken onder hun last, de voertuigen worden vernield en dienen om op het bivouak het vuur aan te steken; de voerlieden zien zich op 3 à 400 wersten van hunne woonplaatsen verwijderd en er bestaat geen voorbeeld, dat van 100 op die wijze medegevoerde karren er ooit eene is teruggekeerd.

Waar is het land, dat, hoevele hulpbronnen het ook bezit, zulk een willekeur kan uithouden? De oorlog duurt thans nog slechts achttien maanden en reeds staan alle fabrieken stil, de landbouw, de eenige bron van rijkdom der Boyaren, lijdt geweldig en heeft dit jaar zeer weinig opgebragt. Hoe lang zal zulk een staat van zaken kunnen duren?

De oorlog is geen der partijen in Rusland dienstig. Hij strekt werkelijk slechts, om de ontvreemdingen en afpersingen van sommige hoofden der administratie bovendien te zijn, gelijk nog onlangs te Kroonstadt bij de zeemagt heeft plaats gehad, waar men twee admiraals onmiddelijk heeft moeten afzetten.

Die strenge maatregel geschiedde op de volgende wijze. Reeds sedert verscheidene maanden was keizer Alexander onderrigt, dat er in het arsenaal te Kroonstadt belangrijke diefstallen plaats grepen; bij gelastte een geheim onderzoek, hetwelk hem al de bewijzen in handen gaf. Onmiddelijk daarop begaf hij zich naar Kroonstadt, vergezeld door twee adjudanten, en nam het arsenaal in oogenschouw. Onderrigt als hij was, kon hij den vinger op al het voorgevallene leggen. Een oogenblik mat hij de beide admiraals met de oogen, doch niet willende toegeven aan eenige overijling in zijne woede, sloot hij zich in het kasteel op, ontbood door de telegraaf den generaal Rostowzoff bij zich, en, eerst na een uur onderhouds met dien generaal-adjudant, deed de keizer de beide admiraals bij zich komen en kondigde hun persoonlijk aan, dat zij afgezet werden. Rostowzoff speelt bij Alexander II de rol van Aractschéef bij Alexander I.

Had keizer Nicolaas vertrouwelingen, wier raad hij inwon, zoo geschiedde dit in het geheim, en niemand wist er iets van, doch in de tegenwoordige omstandigheden ziet men met leedwezen, dat de nieuwe keizer openlijk onder zekeren invloed staat, en men verhaalt eene daad van prins Menchikoff, die een zonderlinge critiek over het gedrag zijns souvereins bevatte.

Bij zijne terugkomst te St. Petersburg, vroeg Menchikoff, het werkelijk hoofd der oud-Russische partij, luide aan zijne vele hem te gemoet komende vrienden: »Wie is na den dood des grooten keizers de *Stachoï?*" (de oudste, het hoofd.) »*Rostowzoff,*" was het antwoord. »Breng mij dan spoedig tot hem," riep die type des Russischen adels uit, »ik zal zijn *Soustic* wel later gaan begroeten."

En dadelijk trok hij zijn prachtigsten uniform aan, hing het grootkruis van St. Andreas om, en ging bij de opgaande zon zijn hof maken. De zaak kwam in opspraak en mishaagde zeer aan het keizerlijk hof, dat hem eer het verlies van de Krim, dan dien boosaardigen trek zou vergeven hebben.

Ik geloof u reeds in een mijner laatste brieven medegedeeld te hebben, dat het een groot aantal studenten vergund is geworden als officieren in het leger te treden, ten einde de leemten, door ziekten en het vijandelijk vuur ontstaan, aan te vullen. Deze nieuwigheid heeft een zonderling gevolg gehad. Ziende de militaire loopbaan aldus voor de eerste maal voor de studenten geopend, zoo heeft de minister van openbaar onderwijs deze gelegenheid benuttigd, om van den keizer de toelating in de hooge scholen en gymnasiën van de eerste klasse te verkrijgen, van een onbeperkt aantal jonge lieden, onder de voorwaarde slechts van het bevolen examen te ondergaan. Hieruit vloeit eene groote ontwikkeling van het openbaar onderwijs voort, en daar toch het getal studenten, dat zich aan het vak der wapenen toewijdt, zeer beperkt blijft, zoo kan deze maatregel als eene weldaad beschouwd worden, want zij strekt om de opvoeding meer onder de bevolking algemeen te maken.

Als eene zaak, die uwe aandacht verdient, moet ik u de verschijning in onze koffijhuizen mededeelen van vier Parijsche dagbladen, de *Constitutionel*, *l'Assemblée Nationale*, de *Débats* en de *Union*, die ik, in het Fransche koffijhuis, om den hoek van de policiebrug, heb kunnen lezen. Evenwel in stede van te zeggen, dat ik die vier dagbladen heb kunnen lezen, zou ik beter gedaan hebben te berigten, dat ik kennis heb kunnen nemen van eenige daarin vervatte artikelen, want verscheidene waren verdwenen onder den uitschrapper van de Russische censuur, die echter niet altijd door haar vernuft uitblinkt. Oordeel zelf:

Een klein Duitsch dagblad, de *Dorf-Barbier*, beheldde eene ode ter eere van wijlen keizer Nicolaas. In dat stuk wordt de Czaar vergeleken bij een onmetelijken eikenboom, die met zijn schaduw het land bedekt en waarvan de vruchten tot voedsel der Russische bevolking strekken. De uitdeeling van dat nommer werd door de censuur, die er niets inzag dan een weidschen lof des keizers, toegestaan, doch weldra bespeurde men dat de vrucht des eikenbooms de eikel is, en derhalve die heerlijke lofzeiking niets anders was, dan een bitteren schimpscheut op het Russische volk.

De keizerinnen en de jonge groothertogen zijn te St. Petersburg terug gekeerd; de keizer is op reis, en de groot-admiraal zonder vloot, zoo als men hier den groothertog noemt, neemt te Nicolaïef de werven in oogenschouw, waarvan weldra een veel magtiger vloot zal afloopen dan die, welke in de haven van Sebastopol gezonken is, en, volgens het zeggen der Noordsche gasconjers, de Russische zeemagt ontlast heeft van een aantal verrotte schepen, welke men zonder die omstandigheid den moed niet gehad zou hebben te vernielen, terwijl hun onderhoud en vertimmeringen jaarlijks sommen verslonden, genoegzaam om geheele vloten uit te rusten.

Gij ziet, in en voor alles bestaat troost.

GRIEKENLAND.

Er zijn ongunstige tijdingen uit Griekenland ontvangen. De Russische geest van het cabinet is nu buiten allen twijfel en de vertegenwoordigers der Westersche Mogendheden hebben de nieuwe ministers niet willen ontvangen. Tusschen het Fransche cabinet en dat van Londen worden thans druk depêches gewisseld, waarin, zoo als men zegt, gehandeld wordt over de noodzakelijkheid, om ernstige maatregelen ten opzigte van dat land te nemen. Beide de Engelsche en de Fransche gezanten moeten daarop aangedrongen hebben en men zegt, dat voorloopig besloten is, een gedeelte van de vloot in de Zwarte Zee naar den Piraeus te zenden.

Men maakt de opmerking, dat er verschil bestaat in de bewoordingen, waarmede in het officiele besluit het ontslag van den generaal Kalergi, minister van oorlog, en dat zijner ambtgenooten wordt aangenomen, welke laatste tevens voor de door hen bewezene diensten bedankt worden, terwijl de toon ten opzigte van den gen. Kalergi buitengewoon koel is.

Voorts wordt nog uit Athene gemeld, dat de kolonels Tzamis, Karatassos en Papa Kosto, alsmede de luitenant-kolonel Jani Kosta, bevel hebben ontvangen die hoofdstad te verlaten.

— In berigten, welke dezer dagen zijn ontvangen uit Atalante, in de provincie Locrida, wordt gewaagd van ongehoorde, door roovers te Merali gepleegde, misdrijven. Dat dorp is aangevallen door eene bende, uit omstreeks 40 roovers bestaande, die, niet te vreden met hetzelve geheel te hebben uitgeplunderd en vernield, zich ten aanzien van de bevolking aan gruwelijke wreedheid hebben schuldig gemaakt. Een der inwoners, genaamd Dedi, is geheel verminkt, nadat hem de beide ooren waren afgesneden en een oog was uitgestoken; een ander persoon is verbrand; een derde, genaamd Gauzi, hebben zij het hoofd, van het eene oor tot het andere, met een gloeijenden laadstok doorboord. Deze drie personen zijn gestorven. De overige inwoners hebben zoodanig geleden, ten gevolge der ondergane mishandelingen, dat eenige hunner, zoo zij niet bezwijken, zoo verminkt zullen blijven, dat zij niet in hun onderhoud zullen kunnen voorzien. Naar luid van die berigten vreest men, dat de roovers eene zoo dreigende houding zullen aannemen, dat de bevolking ten platte[...] dat gewest haren arbeid te velde zal staken.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Een brief uit Bucharest aan den *Constitut*[...] helst weder klagten van de bevolking der Do[...]stendommen over de oostenrijksche bezetting. [...]keo (in Moldavië) geraakte een moldavisch o[...] officier in een koffijhuis in twist met Oostenrij[...] hem hadden beleedigd. Hoewel alleen, en zond[...] wapen dan zijn rotting, durfde hij weêrstand[...] Hij werd echter door 37 Oostenrijkers aangeval[...] hem met bajonetsteken afmaakten. Te Tergo[...] Wallachije) hebben de oostenrijksche troepen [...]lende buitensporigheden begaan. — Dezelfde bri[...] ver berigt, dat meergenoemde troepen stellig de[...] kwartieren te Bucharest zullen betrekken. Ten[...] jare waren zij bij de inwoners ingelegerd; tha[...] den cazernen voor hen, benevens stallen voor [...] den, gebouwd. Het materieël en het arbeidslo[...] gebouwen, waarvan alleen te Bucharest 17 word[...] gerigt, komen geheel ten laste van de kas des [...]doms. — De duurte der levensmiddelen en van all[...] werpen van verbruik is te Bucharest zoo hoog ge[...] dat de arme klassen met ontzetting den winter [...] moet zien.

TURKYE.

Een te Constantinopel ontstaan conflict had b[...] aftreding van het ottomaninsche cabinet ten gevo[...] had. Zoo als bekend is hebben de westersche m[...] heden, bij het waarborgen der jongste door de[...] gesloten leening, bepaald dat het gebruik der[...] zou worden onderworpen aan het toezigt eener ge[...] de commissie. De regering van den sultan was [...] aan dit verlangen te voldoen, doch uitte den w[...] dat hierin niets vernederends voor haar mogt zi[...] legen. Het schijnt echter dat die regering, in de[...] waarop de commissie wil te werk gaan, iets kw[...] ziet voor hare waardigheid, en gemeend heeft [...] aanleiding te vinden, om te weigeren zich aan de[...] gestelde bepaling te onderwerpen. Deze weigeri[...] dan ook gevolgd en zou den val van het cabinet [...]ben na zich gesleept, te meer daar lord Stratfo[...] Redcliffe zich als altoos zeer onhandelbaar toon[...] indien niet de heer Thouvenel de ingeleverde bez[...] gegrond bevonden en door zijn tusschenkomst ge[...] had, dat zij uit den weg werden geruimd.

Men leest het volgende in het staatkundig ov[...] van de *Indépendance Belge:*

»Uit Constantinopel wordt gemeld, dat de Por[...] vertoogen heeft in overweging genomen, ingediend[...] de heeren Negri en Rhaletto, gezanten van vorst G[...] hospodar van Moldavië, tegen den eisch der Mol[...]sche kloosters, om zich te onttrekken aan de ver[...]ting om hun aandeel te dragen in de lasten, die[...] gevolge van de jongste Russische in bezit neming[...] Donausche-Vorstendommen, nog moeten worden vol[...] Eene commissie is benoemd geworden om deze[...] alsmede alle andere daarmede in verband staan[...] onderzoeken, met name den oorsprong der goe[...] en het regt der kloosters, om ze te bezitten als [...] hankelijk magt en niet onderworpen aan het b[...]lijk gezag. Deze commissie is zamengesteld uit M[...]med-pacha, Fuad-pacha, Achmet-Very-effendi, e[...] hooggeplaatst regterlijk ambtenaar.

»Tegenwoordig zijn de eigendommen der Moldav[...] kloosters leenpligtig aan het heilige graf en de G[...]sche patriarchaten, die ze beheeren. Afkomstig[...] schenkingen met weldadige oogmerken gedaan [...] het belang der landen waarin die bezittingen gel[...] zijn, en toen door Moldavische monniken bestu[...] werden zij door de fanariotische (*) vorsten met[...] staatkundig doel onder de bescherming der heilige pl[...]sen gebragt. Dit oppergezag, aanvankelijk louter[...] godsdienstigen aard, veranderde weldra in volst[...] materieel oppertoezigt; de magt der hegumenen of[...] volmagtigden der kloosters van het H. Land ver[...] dat der Inlandsche monniken en abten, en de [...] gebragte inkomsten werden ten eenenmale onttrok[...] aan de bestemming, die zij ingevolge de bedoeli[...] der schenkers moesten krijgen. Op deze wijze n[...] o. a. in 1821 de hegumenen een werkzaam deel[...] de Grieksche omwenteling, betgeen zij met hunne[...] drijving uit Moldavië moesten boeten, en in 1853 d[...] diezelfde geestelijkheid, aan de Vorstendommen vre[...] in ruime mate geldelijk bij tot de vorming van[...] Grieksch-slavisch legioen, dat thans nog tot het r[...]sche leger behoort.

»Talrijke geschiedkundige documenten getuigen [...] de aanhoudende pogingen der hospodars, om te [...] stelen tegen de aanmatigingen van kerkelijke ele[...]ten, vreemd aan hunne natie, en welke aanmatigi[...] ook door de moldavische geestelijkheid harerzijds a[...] met leede oogen zijn gezien. Door verscheidene[...] mans der Porte werd getracht het gebruik der inko[...] ten te regelen overeenkomstig de wenschen en bege[...] ten der moldavische bevolking, doch al die pogin[...] leden schipbreuk op den krachtigen tegenstand der[...] zitters en op den steun, dien Rusland en zijne [...] hangers hun als geloofsgenooten verleenden.

»Zeer onlangs werd door vorst Ghika met den [...] van bestuur en de wetgevende vergadering de staat[...] 's lands financiën behandeld. In aanmerking nem[...] de schulden waarmede zij belast zijn, de behoeften [...] schatkist en de regten van het burgerlijk gezag, h[...] ben de bewinvoerende magten beslist, dat de inko[...] ten der kloosters afkomstig van de Heilige Plaats[...] in drie gedeelten zouden worden gesplitst, waar[...] het eene zou worden gestort in de schatkist en [...] tweede in de kas van het departement van eeredien[...] terwijl het derde aan de kloosters zou verblijven. [...] besluit nu moet door den divan te Constantinopel w[...] den bekrachtigd, en dit is het doel der aan de hee[...] Negri en Rhaletto opgedragen zending, waarin zij [...]lerwaarschijnlijkst zullen slagen."

(*) *Fanarioten.* Grieken, bewoners van eene wijk van Con[...]tinopel, *Fanal* of *Fanar* genaamd. Sedert lang zijn de hospo[...] van Wallachije en Moldavië afkomstig uit dien griekschen stam. RED.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
arij. 9	Amerikaansch.	Game Kock	J. Osgood	Shanghae	29 Dec.	New-York.
10	Engelsch	Meuzies.	R. Wilson.	»	24 »	Liverpool.
11	Amerik.	Sea Serpent.	Whitmore	Canton.	3 Jan.	New-York
—	Nederlandsch	Luciepara's.	J. Kloppenburg.	Batavia.	9 »	Amsterdam.
—	Fransch	Marie Gabrielle.	Doly.	»		Nantes.
10	Nederlandsch	Princes Mariane	F. Rietmeyer	Rotterdam.	29 Nov.	Batavia.

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten
arij. 14	Zweedsch	bark	Amalia Maria.	Sweerdsen	Rio de Janeiro.		Busing, Schröder en co.
15	Nederl.Indisch	»	Ellen.	J. Winter.	Samarang		John, Pryce en co.
—	»	» schoen.	Noorfol.		Banka		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
arij. 13	Nederlandsch	stooms.	Macasser	F. H. Schmidt	Soerabaya.
—	Engelsch	schoen.	Sylvie	Gordon	Port Adelaide.
14	Amerikaansch	bark	Young Greek.	V. Harding	Padang en Boston.
—	Zweedsch	»	Maria Charlotta.	J. W. Schmidt.	Stokholm.
—	»	brik	Wanja	L. M. Westerberg.	Zweden.
—	Bremer.	schip	Augusta	Hasselhoff	Macasser.
—	Nederl.Indisch	bark	Soot-din *	Sech Baozeer	Soerabaya.
—	»	»	Atiat Ulmaula	Goestie Tasiem	»
16	Nederlandsch	brik	Anna Christina.	J. C. Joon	Soerabaya.
—	Engelsch	schoen.	Banner	Charchill.	Soerabaya.
—	Nederlandsch	bark	Machmoedie	Sech Bahanan	Soerabaya.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
erlandsch	schip	Schoon Verbond *	J. Veenstra.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
»	fregat	Jacoba Helena.	L. van Wagtendonk.	Rotterdam	»
»		Minister Pahut *	J. M. Pfeil.	Rotterdam	»
» Ind.	bark	Generaal Michiels	D. de Wilde	Amsterdam	»
»	brik	Johanna *	Halbertsma.	»	»
»	schoen.	Henriette en Cornelia.	Hartmans.	»	»
»	bark	Eva Johanna *	de Boer.	Rotterdam	»
»	bark	Duiveland.	J. C. Viersma.	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	fregat	Princes Amalia *	van Rhyn van Alkemade	Rotterdam	G. Suermondt en co.
»	bark	Kemanglen.	H. H. Smit	Samarang en Soerabaya	»
»	»	Louisa Jacoba Johanna	Deurholst		»
»	»	H. Willebrordus.	J. D. de Boer.	Nederland	C. Bahre, en G. Kinder.
»	bark	Vrienden Trouw *	D. Grevelink	Amsterdam	B. Kopersmit en co.
»	schip	Prins Mauritz *	J. J. Bart		»
»	bark	Jannetje *	Lupeke.		»
»	»	Salatiga.	Bezier	Soerabaya.	Tiedeman en van der Burg.
»	schip	Prins Fred. der Nederlanden *	S. J. Rotgans	Samarang.	»
»	»	Nederland.	P. Huidekoper.		»
»	brak	H. Liduina	H. Lammerse.	Tjilatjap	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Christian Huigens	A. J. Ihlower.	Sam. en Soer.	»
»	schip	Gertrude	J. Lourens.		Reynst en Vinju.
»	bark	Besuekie *	A. Schaap		»
»	»	Cortgene *	Ryken.		»
»	»	Alida Willemina	G. H. Doornbos	Nederland	Paine, Stricker en co.
erl.Indisch	»	Ellen	J. Winter.		John, Pryce en co.
»	»	Nawan Eljoesoer	C. Monteiro.	Sam. en Soerabya	Coulster.
»	»	Kim Hensing.	Tjia Tjengtin.	Palembang	»
»	»	So-ootban.	Sech Banseer	Soerabaya.	»
»	bark	Fulkus So-oot.	Sech Almanie	Soerabaya en Molukkos	»
»	schoen.	Argo	W. F. Massingham	Cheribon	»
»	bark	Almansoor.	Said Alie.	Pamanoekan	»
»	»	El Tjezer.	Said Salim.		»
»	schoen.	Batavia.	Giam Liangseey.	Cheribon	D. N. Buys en co.
»	brak	Atiat Ulbarie.	Sech Matrap.	Soerabaya.	»
»	»	Hokseng		»	»
»	»	Jane Serina	C. Brodie	»	Adam en co.
»	»	Hamadany.	Young	»	H. E. Levert.
[illegible]	schip	North Sea	Delano	Padang	Metzendorff, Wilmans en co.
»	bark	Dolphin *	Hoyt.		Paine, Stricker en co.
»	schip	Escort *	N. Schebijl.	Boston.	»
sch	bark	Cecrops *	Boysen	Hamburg	Metzendorff, Wilmans en co.
[illegible]	»	Melvina Vidal *	C Jachtman		»
»	»	Pathfinder *	Ahlman		Dummler en co.
edsch	bark	Amalia Maria *	Sweerdsen.	Zweden	Busing, Schröder en co.
»	bark	Beatrice *	Otterstrom.	Nederland	E. Moormann en co.
gelsch	»	James Leemsden *	Wilson.	Singapore.	Martlin, Dyce en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
5 Z. M.	schoen. brik	Landsier	lt. t/z. 1 k. Stort.	Batavia.
— N. I.	bark	Alnoer.	Sech Said.	Samarang.
6 »	»	Atiatool Rachman	Sech Bafadal.	Batavia.
— Ned.	»	Maria Agnes.	R. A. Tango.	Samarang.
7 N. I.	»	Ydroessie.	Said Bafagie.	Batavia.
— Ned.	»	Zalt Bommel.	C. J. Juta.	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Jan.	5 Oldenb.	schip Stedinger.	F. Ammermann	Amsterdam.
»	6 N. I.	bark Fathool Wahap	Sech Biljoen	Grissee.
»	7 Ned.	schip Ottolina.	J. J. Prange	Nederland.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya.*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
derlandsch	schip	Maria Adriana			
»	bark	Loopuyt	S. van der Held	Nederland	van Leeuwen en co.
»	»	A. R. Falck.	C. C. Bouwmeester.	Nederland	Ruyl, Cramer en co.
»	bark	Samarang.	van Duyvenboden	»	Fraser, Eaton en co.
»	»	Waterloo	P. L. Dupain		
»	»	Castor	D. Duinker	Nederland	Ruyl Cramer en co.
»	brik	L'Esperance	P. Esing	»	van Leeuwen en co.
»	bark	Telegraph	J. Huwart		
»	»	den Eikhout	P. B. Rolufs		
»	»	Constantia	E. F. Bonjer.		
»	»	Europa	C. J. Kaleshoek.	Nederland	Ruyl. Cramer en co.
»	»	Maria Agnes.	H. Poort		
»	»	Zalt Bommel.	R. A. Tange		
ederl.Indisch	schoen.	Doris.	C. J. Juta		
»	bark	Alnoer.	H. F. Mackenzie		
»	»	Atiatool Rachman	Sech Said		
»	»	Ydroessie	Sech Bafadal.		
»	»	Indramayoe.	Said Bafagie.		
»	»	Fathal Kair	Sech Alkaterie.		
»	»	Banka	Ong Kesoey.		
»	»	El Mashoor.	G. Schuit		
»	»	Adenan.	Said Baker.		
»	»	Abdul kassim	Hadjie Kamarodin.		
»	»	Djoemoeroet	Said Alhabassy.		
»	»	Fatal Main.	Oei Boe	Balie	Oey Weitien.
»	schoen.	Gleaner			
»	»	Heatlie.	J. F. Thierbach		
»	»	Isabel.	Ko Tinglo.		
»	»	Sarie Toendjoong			
»	bark	Jabbeer.	Loei Soempeat.		
»	»	Bella	Entjik Mohamat	Bima	Gezagvoerder.
»	kotter	Tedok.	T. Lewis.		
»	schoen.	Kiem Ingsoen	Wongso		
»	»	Kiem Tjiethay	Tjoa Kho		
»	»	Bintang Timor.	Samsodin		
»	»	Kembang Djepoon	Siem Koensoen		
»	bark	Blora.	Liem Kong Tiok.		
»	bark	Emelie	C. N. van der Beek.		
»	schip	Ammana Tulbari	J. B. Perry.		
»	stooms.	Java.	Sech Jubedie		
»	»	Langan Lamongan			
ingsche.	schoen.	Mastora.	L. Deigton.		
Amerikaansch.	bark	Brothers	Mohamat Tamin		
Balische	bark	Poospa	R Crowell.	Nederland	Adam en co.
»	»	Kiem Tjang Liong.	Teek I		
			Tjoa Liok Gao		

Berigt aan Zeevarenden.

De schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, brengt ter kennis van het algemeen, dat van wege het Britsch gouvernement op *Mauritius*, onder dagteekening van 26 Oct. 1855 eene *publikatie* is uitgevaardigd, omtrent de ondervermelde *kust* en *havenlichten*, welke op den 1sten December 1855 voor het eerst ontstoken zijn; te weten:

1°. een katoptrisch *draailicht* van de 1ste klasse, op het zuidwestelijke, of het hoogste gedeelte van *Flat-Island*, op 19° 53' 26" zuider breedte en 57° 38' 8" oosterlengte; — de lichtbron is 366 Eng. voeten boven den gemiddelden waterspiegel van de zee verheven; het licht kan op 6½ geographische mijl afstands gezien worden, als men staat op het dek van een schip, 15 voet boven het water.

2°. Een katoptrisch *staand licht* van de 1ste klasse, op *Cannonnier Point*, op 20° 0' 35" zuiderbreedte en 57° 32' 9" oosterlengte; — de lichtbron is 39½ Eng. voet boven den gemiddelden waterspiegel van de zee verheven, en het licht kan op 2½ geographische mijl afstands gezien worden, als men staat op het dek van een schip, 13 voet boven het water. Het doel van dit licht is, om de ligging aan te wijzen van eene gevaarlijke droogte op ongeveer 5/16 mijl van den hoek af; en om het mijden van de koraalreven langs den wal, ten noordoosten en ten zuidwesten van de punt gemakkelijk te maken.

3°. Een *groenkleurig havenlicht* op *Fort George* op *Tonnelier-Island* voor *Port Louis*; en

4°. Een *roodkleurig havenlicht* op den *Martello-toren*, aan de monding en op den linker oever van de *groote rivier* van *Port Louis*.

Zeilaanwijzingen met betrekking tot gemelde kust- en havenlichten.

Schepen die boven 's winds, of aan de oostzijde van het eiland *Mauritius* land maken, behooren *Amber-Island* niet nader te komen dan op ½ à 5/8 mijl afstands; en te zorgen het licht op *Flat-Island* niet noordelijker te brengen dan in de peiling van N. N, W. ½ W. — tot dat *Gunners Quoin* in het westen gepeild wordt, alsdan kan men middenvaarwaters tusschen *Gunners Quoin* en *Flat-Island* heen sturen.

Ten westen *Gunners Quoin* gekomen, zal men het licht van *Cannonnier-Point* in het gezigt krijgen; — men kan alsdan oploeven, en dit licht naderen, zorgende dat men het licht van *Flat-Island* in de peiling houde van N. O. ten O. ½ O.; aldus brengt men *Cannonnier-Point* in het Z. O. ten Z. en blijft men op ½ mijl afstands van het gevaarlijke rif, en de droogte bij deze punt; nu loeft men weder bij tot Z. W. ten Z., naar de reede van *Port Louis*, van waar men nog 2½ mijl verwijderd is: — men drage zorg, dat men het licht van *Cannonnier Point* gedurende het afloopen van gezegde 1⅝ mijl van gemelden afstand in laatstgenoemde koers, als een wit licht blijve zien, tot dat de lichten van *Flat-Island* en van *Cannonnier-Point* in één lijn zijn. Als het licht van *Cannonnier-Point* binnen den te doorloopen afstand van 1⅝ mijl zich roodkleurig vertoont, geeft zulks te kennen, dat men het land te digt genaderd is.

Het *roode* havenlicht aan de monding der *groote rivier* zal men alsdan in het oog krijgen; men brengt het in het Z. Z. W., en sture er regt op aan, tot dat men het *groene* licht van *Tonnelier-Island* Z. O. ½ Z. peilt; alsdan is men op de beste ankerplaats ter reede van *Port Louis*. Als men het *roode* licht bij de groote rivier meer nadert, komt men te digt bij de koraalreven.

Bij helderen nacht zal men den *Corps-de-garde-berg* duidelijk in ééne lijn zien, met het *roode* licht van de *groote rivier*.

In het algemeen is het raadzaam, om des nachts bij *Cannonnier-Point* bij te draaijen, en onder klein zeil op en neer te houden, ten einde met het aanbreken van den dag naar de ankerplaats te sturen in plaats van zulks in den nacht te doen, waarmede men doorgaans weinig of geen tijd zal winnen.

Men vermijdt daardoor aanmerkelijke kansen van gevaar, en ook de noodzakelijkheid om ter reede te ankeren.

Koers en peilingen zijn opgegeven volgens het miswijzend kompas. De miswijzing bedraagt er 11° 47' 13" West.

Batavia, den 9 Jan. 1856.

De Schout-bij-Nacht voornoemd,
J. F. D. BOURICIUS.

AANGEKOMEN PASSAGIER.

Met het Hamb. schip *Partfinder*: de heer *Amsper*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I stooms. *Koningin der Nederlanden*: de heeren *H. J. Moyle* — *G. W. Earl.* — *E. G. Gasper.* — *J. M. Fraser.* — *W. Wilkinson* en *echtgenoot*, — *J. Jones.* — jonge heer *M. von Faber.*

Met het N. I. stooms. *Macasser*: de heeren *J. A. Ruhle.* — *J. Rayl.* — *E. Zorn. kapt. Boers* en *familie.* — 2 luit. *Eypen.* — onder intend. *Dekker* en *echtgenoot.* — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Den 2den Januarij werden in het openbaar te Padang verkocht 30,000 pikols koffij, die gezamenlijk hebben opgebragt *f* 917,365:65 of gemiddeld *f* 30:60 per pikol.

Aan- en Uitvoer te Batavia *van den* 8 *tot en met den* 10 *Jan.*, 1856.

AANVOER.

Van Tjabang per praauw sampang gez. Keloeng.

160 pic. rijst. *Tio Biang.*

Van Tjikarang per praauwen sampang gez. ......

300 zakk. rijst. *van den Bieken en Zoon.*

Van Kramat per praauw sampang gez. Krama.

150 pic. rijst. *Tan Enggoan.*

Van Becassie per praauwen sampang gez. Kiman.

220 pic. rijst. *Tan Soeij.*

Van Tjicao per praauwen sampang gez. Jasiman.

300 pic. rijst. *Bedier.*

Van Becassie per praauw sampang gez. Rakiman.

200 pic. rijst. *Ke Bian.*

Van Pecalongan en Cheribon per ned. ind. bark *Batavia*, gez. Said Hamit bin Alhadat.

2150 pic. rijst. 300 do. katjang. 214 60/100 do. tabak. 40 pic. klapp. olie. 6 corg. java kleedjes. *Oeij Tiangdjoen.*
671 69/100 pic. suiker. *van Ommeren Rueb en co.*

Van Soerabaya en Samarang per ned. ind. boomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins.

12½ pic. koperwerk. 1 bl. leder. 1 kt. ijzerwerk. 1 do. wollen stoffen. 1 do. visch angels. 1 do. pique. 2 do. verlakt leder. 1 do. ceintures. 3 vn. lampen. 400 ps. schapenleer. 200 pic. katjang. 4 kn. java sigaren. 9 pic. was. 1 kt. dames kleederen. 10 pic. cubeben. *Order.*

Van Rotterdam per ned. schip *Duiveland*, gez. Veersma. agt. Maclaine Watson en co.

10 vs. zilv. specie. *N. H. M.*
25 led. leggers. *Suermondt en co.*
25 led. leggers. 50 hammen. *Order.*

Van Hamburg per Hamb. schip *Malwina Vidal*, gez. Jachtman. agt. Metzendorff Wilmans en co.

325 led. leggers. *Agenten.*
1 kt. koopmanschappen. *Bahre en Kinder.*

Van China per ned. ind. schip *Jane Serina*, gez. Brodie. agt. Adam en co.

10 kn. papier. 6 coll. div. chin. goederen. *Tjiang Sie.*
10 bn. papier. 16. zakk. koper. 11 kn. tabak. 29 coll. chin. goederen. *Lim Hoa.*
1060 ks. thee. 12 kn. papier. 20 zakk. koper. 6 kn. lakwerk. 34 coll. chin. goederen. *Tjia Gomie.*
100 coll. bloempotten. 15 kn. jostieks. 1 do. papier. *Yong Chewkwa.*
8 coll. gedr. vruchten. *Lim Sinseng.*
200 kn. thee. *Han Tjengsan.*
700 kn. thee. 11 do. zijde goederen. 30 coll. chin. goederen. *Nio Banghie.*
1 kt. zijde goederen. 46 coll. chin. goederen. *Kang Kengtiong.*
560 kn. thee. 6 do. zijde goederen. 8 coll. chin. goederen. *Song Manghie.*
3 coll. chin. goederen. *Paine Stricker en co.*
6 coll. chin. goederen. *Ung Han.*
12 coll. chin. goederen. *Cheid Samhap.*
17 coll. chin. goederen. *Tjang Yanio.*
7 coll. gez. groentens. *Tjian Tionghap.*
120 kn. thee. 89 coll. div. chin. goederen. *Io-Ioeng.*
1 kt. zijde. *Pandel en Stiehaus.*
1 pak thee. *Metzendorff Wilmans en co.*
2 kn. zijde. *Bahre en Kinder.*

Van New-York per Am. schip *Escort*, gez. N. P. Schebije. agt. Paine Stricker en co.

100 bn. drills. $300/_2$ vn. meel. 50 do. teer. 50 do. harst. 50 do. pik. 100 kn. beschuit. 125 coll. touwwerk. 150 vs. brandewijn. *Agenten.*

Van de Lampongs per praauw Padewakang gez. Nakoda Tjatjo.

45 pic. dammer. *Gezagv.*

Van Amsterdam per ned. schip *Louisa Jacoba Johanna*, gez. Deurholtz. agt. Suermondt en co.

498 vn. zw. teer. 995 do. koolteer. 104 ks. aardewerk. 280 do. manufact. *N. H. M.*
2 ks. medicijn. 1 do. boekwerken. *Gouvernement.*
36 kn. en 12 vn. bier. *Kreglinger Dummler en co.*
1 bl. manufact. *Moermann en co.*
19 ks. manufact. *Haager en Schuurman.*
1 kt. zink en blikwerk. 6 do. aardewerk. *Order.*

Van Dordrecht per ned. schip *Eva Johanna*, gez. H. de Boer. agt. Haager en Schuurman.

326600 ℔ steenkolen. 40 vn. bier. 20 vs. kop. spijkers. $30/_1$—$10/_2$ leggers. 200 keld. genever. *Agenten.*
200 ks. kaas. 54 do. rhijnwijn. 11 pull. azijn. 12 roll. zeildoek. 1 kt. blikwerk. *Gezagv.*

Van Singapore en Riouw per ned. ind. bark *Hakseng*, gez. The Tiongseng.

6 ks. manufact. 30 roll. cairtouw. 9 pakk. man. do. $342^{21}/_{100}$ pic. gambier. *Said aloewie Satrie.*
$231^{30}/_{100}$ pic. gambier. 8 do. makoedoewortel. 200 planken. 2 zakk. klamba. 5 do. gadong. 4 vn. atal. 8 zakk. injoe. 1 vat rasamala. 6 zakk. chin. medicijnen. 4 do. laija. 5 do. ectwaren. 22750 ps. aardewerk. 100 stell. do. $^1/_2$ pic. ruwe zijde. *Gezagv.*

Van Padang per praauw Toop Tollok Pakoe, gez. Nakoda Hamoet.

70 pic. rijst. 7 do. was. 80 thails stofgoed. *f* 8700.— rec. *Gezagv.*

Van Rotterdam per ned. schip *Christiaan Huigens*, gez. Ihlower. agt. de Weerdt Ruyl en co.

145 kop. pijpen. 446 platen ijzer. 257 boss. ijzer. 70 coll. gouv. goederen. 130 pakk. koffij-zakken. 30 bn. garen. 51 kn. katoen. 6 do. gedr. katoen. 15 do. drills. 14 coll. machinerien. *N. H. M.*
500 tonn. buskruid. 48 vn. zwavel. *Gouvernement.*
1 drukpers. *Lange en co.*
200 vs. boter. 20 ks. provisien. *van Ommeren Rueb en co.*
9 ks. koopmanschappen. *Gumprich en Straus.*
125 vs. boter. 50 kn. wijn. *Order.*
32 kn. glaswerk. *van Riet en Ter Gouw.*
3 coll. leidsels. *Gezagv.*

Lading voor Samarang.

75 vs. boter. 1 kt. koopmanschapp. 25 ks. manufact. 1 kt. zilverwerk. 65 ks. wijn. 24 vn. en 184 div. goederen. 15 ks. manufacturen.

Lading voor Soerabaya.

5 ks. spiegels. 1 do. koopmanschapp. 25 md. min. water.

Van Passilian per praauw sampang gez. Totong.

230 pic. rijst. *Lie Tiang.*

Van Becassie per praauwen sampang gez. Sidien.

400 pic. rijst. *Tan Sieng.*

Van Tjikandie per praauw sampang gez. Arsa.

220 zakk. rijst. *Maclaine Watson en co.*

Van Telok Djambé per praauwen sampang gez. Radjim.

1250 pic. rijst. *Reijnst en Vinju.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kissoet.

170 pic. rijst. *Lim Ngeeleen.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Kattam.

190 pic. rijst. *van Metman.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Djak.

210 pic. rijst. *Thee Koesseng.*

Van Pacalongan per ned. ind. brik *Pamanoekan*, gez. Lim Ketjang.

$190^{82}/_{100}$ pic. tabak. *Hie Tha.*
$1459^{70}/_{100}$ pic. suiker. 6 do. gasvaten. 9 md. aardewerk. 2 do. aardappelen. 3 led. kisten. 1 pak zeildoek. *J. E. Herderschee.*
1 kt. sarongs. 8 corg. kleedjes. 7 kranj. aardappelen. *Hie Tha.*

Van Boston per Am. schip *Dolphin*, gez. Hoijs. agt. Paine Stricker en co.

257 tonn. ijs. 43 kn. meteal. 600 bn. drills. 150 vs. harst. 50 do. pik. 300 do. meel. 32 do. spijkers. 7 ks. klokken. 145 do. beschuit. 27 doz. stoelen. 10 vs. brood. 6 vn. azijn. 1 kt. schrappers. 4 do. diversen. 4 do. terpentijn. 8 ploegen. 6 kn. tabak. *Agenten.*

Van Glasgow per Eng. schip *James Lumsden*, gez. Welsch. agt. Martin Dyce en co.

100 tonn. steenkolen. 144 do. vuursteenen. 54 bn. touwwerk. 72 md. aardewerk. 472 st. goten. 298 coll. manufact. *Agenten.*
1 stoommachine. 96 coll. manufact. *Adam en co.*
142 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
35 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*
37 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
36 coll. manufact. *Order.*

Van Melbourn per ned. Am. schip *Pathfinder*, gez. Ahlman. agt. Kreglinger Dummler en co.

38 zakk. meel. *Agenten.*

UITVOER.

Naar Cheribon per praauw sampang gez. Tiedjen.

11 kn. wit katoen. 1 do. eur. doeken. 40 ps. wolle dekens. 6 st. blaauw katoen. 2 kn. hout en porcelein werk. 10 roll. zijde stoffen. *Thee Tjoekeng.*

Naar de Lampongs per praauw Tjemplong gez. Menak Soekoe.

2 kn. madapoll. 1 corg. zw. katoen. 10 st. eur. rood katoen. 7 do. fr. chitzen. 3 pic. zw. tin. 4 catt. koperdraad. $2^1/_2$ corg. batiek sarongs. 10 pic. gambier. 1 rol zijde goederen. 2 st. eur. chitzen. 8 doz. eur. borden. 2 st. blaauw katoen. 1 corg. kopmessen. 1 gedr. sarongs. $^1/_2$ do. kleine sarongs. $^1/_2$ do. bat. doeken. 15 ps. stroodeksels. 5 doz. tabak doozen. 10 do. thee. kammetjes. 10 ps. sirie doozen. 8 pakjes valsch. gouddraad. 6 do. kat. naaigaren. $1^1/_2$ corg. patjols. 9 ps. stale pannen. 2 st. gekep. katoen. 1 do. ongebl. katoen. $^1/_2$ corg. golloks. 3 st. eur. chitzen. 200 zilv. sp. matten. *f* 50 rec. aan duiten. *Menak Soekoe.*

Naar Soerabaya per ned. ind. bark *Balgies*, gez. Said Hassan bin Alie.

1 vat roode wijn. 1 vaatje hagel. *Kreglinger Dummler en co.*
4 kn. gedr. katoen. uit het entrep. 1 partij machinerien. 5 stav. ijzer. *Pitcairn Syme en co.*
4 oxh. azijn. 1 rijtuig. *van Ommeren Rueb en co.*
1 reiswagen. *G. A. Zakara.*
2 kn. laken 25 do. rhijnwijn. 1 kt. kop. letters. *Louran en van Walcheren.*
2 ks. porcelein. 1 do. wit katoen. 3 do. glaswerk. *B. van Leeuwen en co.*
10 vs. wijn. 10 ks. wijn. 1 do. kramerijen. 1 wagen. *Hunter Houghton en co.*
4 pakk. offer papier. 600 st. vloersteenen. *Coulster.*
200 keld. genever. 1 kt. provisien. *J. Arathoon.*
50 legg. arak. *Metzendorff Wilmans en co.*
3684 ps. linnen. 2 kn. gedr. katoen. 5 ijzeren kettingen. *Adam en co.*
3 kn. zeildoek. *Plump.*
2 brand kasten. 1 kt. laken. *B. v. Leeuwen en co.*
$50/_1$ legg. arak. *Busing Schröder en co.*
5 kn. slendangs. 3 do. sarongs. *Maclaine Watson en co.*
2 kn. muzijk instrumenten. 5 do. leder. 1 do. kramerijen. 3 do. hoeden. 1 do. parasols. 2 do. aardewerk. 3 do. broekenstof. 4 kn. rijnwijn. 6 vn. ijzerwerk. (5 kn. cotonetten. 4 do. sarongs. uit het entrep.) *Bahre en Kinder.*
5 vs. verf. 20 doz. bier glazen. *Coulster.*
1 kt. beschuit. 1 do. wagen leidsels. 1 do. jams. 1 do. wagentuig. *van Slooten Morgan en co.*
100 tobb. staal. 50 kn. cognac. *E. Moermann en co.*
17 bn. madapoll. uit het entrep. *Mc. Ewen en co.*
1 kt. doeken. 2 do. katoen. uit het entrep. *Pitcairn Syme en co.*
2 kn. doeken. 100 blikk. naalden. 120 pakjes garen. *J. Arathoon.*
30 bund. chin. papier. 9 kn. chin. vuurwerk. 12 pic. witte dammar. 1 kt. chin. muilen. 10 corg. tjindees. 88 zakk. coriander zaad. $62^1/_2$ corg. bat. slendangs. 26 do. do. sarongs. 25 do. do. lange kleedjes. 393 pakjes speelkaarten. 24 ps. zijde stoffen. *Lie Oen.*
44 md. aardewerk. *Pitcairn Syme en co.*
37 kn. kramerijen. *Pandel en Stiehaus.*
3 vn. afget. bier. *John Pryce en co.*

Naar Nederland per Am. schip *Dashing Wave*, gez. Fisk. agt. Paine Stricker en co.

80 pic. koffij. *Agenten.*
12721 pic. rijst. 5 do. foelie. 124 do. gom dammer. 4371 do. suiker. 50 do. rotting. 785 ps. buffelhuiden. 1110 pic. zw. peper. *Bahre en Kinder.*
6 vn. spek. 5 do. vleesch. uit entrep. *Hughan.*
1 vat hammen. 1 do. boter. *Aan boord gebleven lading.*

Naar California per Am. schip *Rebekah*, gez. [illegible] agt. Paine Stricker en co.

1572 pic. koffij. 1740 do. suiker. 12 do. notenmuscaat. 50 do. rotting. 2 paarden. *Agenten.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Lachmodie*, gez. Sech Sahil bin Sahak.

4 kn. slendangs. 2 do. sarongs. 13 do. kain pandjangs. 1 pakje monsters. 500 tobb. staal. *E. Moermann en co.*
100 pic. zink. 4 kn. kramerijen. 1 do. bat. slendangs. 4 do. kain pandjangs. 1 do. doeken. *Busing Schröder en co.*
22 pic. band ijzer. 15 do. staaf ijzer. 4 kn. sarongs. 2 do. kat. goederen. 5 do. cambrics. 10 do. kramerijen. 12 do. knoopen. 26 do. garens. 3 do. pleetwerk. 29 do. kramerijen. 1 do. hoeden. 4 do. ijzerwerken. 1 do. sarongs. 2 do. rijnwijn, *Bahre en Kinder.*
5 coll. meubelen. *Gebr. Reselje en co.*
1 wagen. *Adam en co.*
1 scherm. 1 ronde tafel. 1 buffet. *Munder.*
1 kt. mann. sigaren. 5 kn. koopmanschapp. 20 keld. genever. 4 vn. spijkers. 10 do. witte verf. 50 pic. hoepel ijzer. 1 kt. wolle dekens. 6000 ps. mann. sigaren. 8 kn. naaigaren. 21 vs. veren. 40 ps. wolle dekens. *Sie Yoetiang.*
1 kt. lijnwaden. 1 do. parapluien. 2 do. cambrics. 1 bl. lijnwaden. *Morgan Melbourn en co.*
200 zakk. dadels. *B. Andreas en co.*
8 kn. provisien. 1 do. kramerijen. *Hunter Houghton en co.*
$50/_1$ legg. arak. *Metzendorff Wilmans en co.*
5 kn. ongebl. katoen. 5 bn. chitzen. $2^1/_2$ corg. madr. chitzen. 70 pic. dadels. *Said aloewie Satrie.*
26 kn. shertings. 4 do. rood katoen. 1 do. doeken. *Pitcairn Syme en co.*
8 bn. shertings. 1 kt. cambrics. 100 st. shertings. 20 do. fluweel. 20 corg. sarongs. 10 md. aardewerk. *Burt Myrtle en co.*
1 zadel. 18 div. lampen en glazen. 6 ps. lampen. 3 do. tapijten. 1 tapijt. 5 spiegels. 3 houte lijsten. *Martin Dyce en co.*
200 pic. dadels. *Said aloewie Satrie.*
2 kn. zadelwerk. 1 do. koperwerk. 1 do. provisien. 1 do. lijnwaden. 3 do. mann. sigaren. 1 do. macaronie en vermiselie. 1 do. ijzerwerken. 1 pak wasch doek. *van Slooten Morgan en co.*

Naar Singapore Muntok en Riouw per ned. ind. stoomboot *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins. van Samarang en Soerabaya.

5 bn. ongebl. katoen. uit het entrep. *Adam en co.*
15 pic. benzoin. 1 kt. lijnwaden. *Sech amar bin Salim.*
$9^{10}/_{100}$ pic. koperwerk. 1 kt. div. lijnwaden. *Sech alie Bajama.*
2 ks. div. lijnwaden. 96 doz. eur. vijlen. *Sech bin Nassha.*
1 vat gezt. vleesch. uit het entrep. *B. v. d. Zwaan.*
$48^{80}/_{100}$ pic. rijst. uit het entrep. *Fraser Eaton en co.*
300 ks. koper. *Beh Intjoe.*
7200 ps. zilvergeld. *Tjaw Kamseeij.*

van Batavia.

f 100,000 zilver specie. 1 kt. opgez. vogels. 1 kitsje. likeuren. *Mc. Ewen en co.*
3 kn. tjindees. uit het entrep. *Pitcairn Syme en co.*
26 kn. manufacturen. 4 bl. zeildoek. uit het entrep. *Burt Myrtle en co.*
24 ks. zilvergeld. 1 toilet kast. *Metzendorff Wilmans en co.*
f 1000 zilv. specie. *Tambie Mohamad.*
11 bn. stroozakken. *Paine Stricker en co.*
8 kn. div. lijnwaden. 10 vs. boter. *Sech Achmat So-E.*
3 kn. div. lijnwaden. 4 vs. boter. *Sech Makroes.*
5 kn. koopmanschappen. *Said aloewie bin Sehap.*
100 ks. cognac. uit het entrep. *E. Moermann en co.*
1 bed en 2 stoelen *Metzendorff Wilmans en co.*
1 pakje eur. chitzen. (1 kt. regalen. uit het reg. pakhuis.) *D. N. Buijs en co.*
1 kt. bamb. hoeden. 2 corg. stroomatten. 10 ks. medicijnen. *Lim Seng.*

1 kt. bat. doeken. *Lim Hoa.*
1 vat lampe glazen. 1 kt. lampen. 1 do. mousselienen en *Martin Dyce en co.*
2 kn. padang kalk. *Nio Banghie.*
3 kn. div. lijnwaden. *Kwee Akok.*
4 kn. soda water. *van Slooten Morgan en co.*
370 zilv. sp. matten. *Madar.*
3 kn. meubelen. 1 rijtuig. 2 paarden. *Gebr. Reselje en co.*
2 kn. bat. doeken. *Said hassan Baadmar.*
1 kt. laken. uit het entrep. *John Pryce en co.*
10 bn. garen. uit het entrep. *Martin Dyce en co.*
26 keld. genever. 1 oxh. wijn. 1 kt. kramerijen. uit het entr *den Broek en co.*
4 vn. bier. uit het entrep. *Tiedeman en v. d. Burg.*
1 kt. div. provisien. 20 vs. boter. 10 ps. chitzen. 20 pak ga doz. bess. genever. 1 do. muscaat wijn. 1 gros speelkaarten. *Pryce en co.*
1 kt. gardamong. *Nahapiet.*
1 kt. zilv. specie. *Han Tjengsan.*
f 2700 zilv. specie. *Said aloewie Satrie.*
f $4017^1/_2$ ps. sp. matten. *Said Basandiet.*
f 23000 zilv. specie. *Said Mohamat Satrie.*
69 corg. bat. doeken. *f* 2700 zilv. specie. *Sech Achmat Jawas.*
20 ks. zilv. specie. *N. H. M.*
1 kt. dames hoeden. 1 do. kleedjes en linten. 1 do. wollen. *Bond.*
f 50,000 zilv. specie. *Pitcairn Syme en co.*
1 paard. *Mc. Ewen en co.*
f 4500 zilv. specie. *G. Batten.*
1 kt. renoster hoorns. *de Weerdt Ruyl en co.*
1 kt. div. lijnwaden. *King Boenhin.*
25 ks. rijnwijn. uit het entrep. *G. Suermondt en co.*
100 keld. genever. uit het entrep. *E. Moermann en co.*
1 kt. koopmanschappen. *Sech Achmat Makoes.*
En gouv. goederen.

Naar Croé per praauw Pantjalang gez. Sie Pahan.

6 st. eur. chitzen. 1 corg. bat. doeken. 1 do. do. slendangs. ijzeren golloks. *Sie Kambar.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Provincie Drenthe*, gez. Beckering. agt. Tiedeman en van der Burg.

4 kn. en 5 buss. olie. 8 ps. ijzeren assen. 2345 stav. en 4 bo ijzer. 270 coll. manufact. *N. H. M.*
5 coll. manufacturen. *v. Leeuwen en co.*
38 keld. genever. *Gezagv.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie ver lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 5 Jan., 1 no. 2.

Lading voor Nederland.

400 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Hendrika*, gez. Verbeek. agt. v. Ommeren Rueb en co.

1 kt. papier. 2 do. zeeften. 60 do. manufact. wit katoen. 44 gedr. katoen. 61 do. witte katoen. 10 do. gev. katoen. 5 molton dekens. *N. H. M.*
20 ks. blad koper. *Suermondt en co.*
100 vs. haring. 30 hammen. 6 ps. gez. vleesch. 1 kt. saucijs. 2 ansjovis. *Order.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie lading v Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 5 Jan., 1856 no. 2.

Lading voor Nederland.

450 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nedesland via Cheribon per ned. schip *Elisabeth en* [illegible] Schuurman.

200 pic. 100 do. rotting. *N. H. M.*
24 kn. kop. duiten. *Gouvernement.*

Lading voor Cheribon.

12 kn. ijzerwerk. *Agenten.*
3 kn. machinerien. *Cramerus en Reed.*
79 kn. theelood. *Gouvernement.*

Naar Nederland via Samarang en Soerbaya per ned. schip *Laurentius en Emelia*, gez. Knappert. agt. Kopersmit en co.

1 kt. diversen. *Gumprich en Straus.*
2 coll. verfwaren. *van Riet en Ter Gouw.*
110 ks. manufacturen. *Tiedeman en v. d. Burg.*
Zijnde aan boord gebleven lading van Nedesland. Zie verder lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 2 Jan., 18 no. 1.

Lading voor Nederland.

100 pic. rotting. 200 do. tin. *N. H. M.*
144 kn. kop. duiten. uit entrep. *Suermondt en co.*

Naar Stockholm per Zw. schip *Maria Charlotte*, gez. Schmidt. agt. Suermondt en co.

$80/_1$—$30/_2$ legg. arak. 770 ps. buffelhuiden. 30 pic. rotting. 70 d peper. 80 do. koffij. 3588 do. suiker. *Agenten.*
6 pic. koffij. *Jacometti en co.*

Naar Amsterdam per Zw. schip *Wania*, gez. Westerberg. agt. Moormann en co.

3100 pic. suiker. 210 do. zw. peper. 1014 do. rijst. 44 do. rotting 8 do. dammer. 50 do. gambier. 1 kt. kleinigheden. 5000 ps. ma sigaren. uit entrep. 1 kt. boeken. *Agenten.*
1 vat vleesch. uit entrep. *Kopersmit en co.*

Naar Boston via Padang per Am. schip *Young Greek*, gez. Harding. agt. Paine Stricker en co.

27 vn. teer. 1 do. pik. 2 kn. manufact. 4 do. tabak. 16 vn. mee 25 kn. beschuit. 2 roll. zeildoek. 152 pic. gomelastiek. 26/m. stro zakken. 2/m. goenie-zakken. *Agenten.* Zijnde aan boord geblev lading van Amerika.

Naar Macasser per Brem. schip *Augusta*, gez. Hasselhoff. agt. Busing Schröder en co.

1 jagtgeweer. *de Vlugt qq.*
2 vn. ijzerwerk. 2 doz. schoppen. *Hunter Houghton en co.*
112 md. aardewerk. 10 vn. boslemmermessen. 43 st. meubelen. 4 ks. manufact. uit entrep. *Agenten.*
57 ks. manufact. uit entrep. *N. H. M.*
5 vs. wijn. 5 ks. gedr. katoen. 20 do. wijn. 2 bn. wollen goede ren. 4 kn. sarongs. 3 do. doeken. 9 do. manufact. 8 kn. kramerijen. 128 do. glaswerk. uit entrep. *Bahre en Kinder.*
12 vs. boter. 4 do. haring. 1 kt. modewaren. uit entrep. *Pasch.*

Naar Australie per Eng. schip *Sirene*, gez. Gordon. agt. Moormann en co.

874 pic. suiker. 60 do. koffij. 70 do. rijst. 16 do. zw. peper. 1 do 1 do. foelie. 800 bezems. *Agenten.*
1 vat vleesch. uit entrep. *Hughan.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.